

TURISMO LEGE-PROIEKTUA

AURKIBIDEA

ZIOEN AZALPENA

I. TITULUA. XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua. Legearen xedea
2. artikulua. Aplikazio-eremua eta definizioak
3. artikulua. Legearen helburuak

II. TITULUA. TURISMO-ADMINISTRAZIOA

4. artikulua. Turismo-politika
5. artikulua. Eskumenak
6. artikulua. Organo aholku-emaileak

III. TITULUA. BALIABIDE URISTIKOAK**I. KAPITULUA. Baliabide turistikoak**

7. artikulua. Kontzeptua
8. artikulua. Adierazpena eta inbentarioa
9. artikulua. Ingurumena zaindu eta errespetatzeko eginbeharra

II. KAPITULUA. Baliabide turistikoak antolatzea

10. artikulua. Lurralde-plan sektoriala
11. artikulua. Helmuga turistikoa
12. artikulua. Helmuga turistikoaren deklarazioa
13. artikulua. Helmugaren plan zuzentzaileak

IV. TITULUA. TURISMO-ERABILTZAILEAK

14. artikulua. Turismo-erabiltzaileen eskubideak
15. artikulua. Establezimenduetan sartzeko eskubidea
16. artikulua. Turismo-erabiltzaileen eginbeharrak
17. artikulua. Gatazka-arbitrajea

V. TITULUA. TURISMO-JARDUERA**I. KAPITULUA. Guztientzako xedapen orokorrak**

18. artikulua. Kokatzeko askatasuna eta turismo-jardueretan libreki aritzea
19. artikulua. Gutxieneko betekizunak betetzeari buruzko aurretiazko hautazko txostena
20. artikulua. Turismo-jarduera hastea
21. artikulua. Administrazioak egiaztatzea
22. artikulua. Funtsezko aldaketak egitea eta jarduera uztea
23. artikulua. Funtsezkoak ez diren aldaketak egin aurreko komunikazioa
24. artikulua. Euskadiko Enpresen eta Jardueren Erregistroa
25. artikulua. Zerbitzu turistikoen sinboloak, bereizgarriak eta publizitatea
26. artikulua. Zerbitzu turistikoen prezioak
27. artikulua. Jarduera klandestinoak, lege kontrako eskaintzak eta intrusismo profesionala

28. artikulua. Noizbehinkako salmenta

II. KAPITULUA. Turismo-enpresak: guztientzako xedapen orokorrak

29. artikulua. Enpresa turistikoen sailkapena

30. artikulua. Turismo-enpresen eskubideak

31. artikulua. Turismo-enpresen eginbeharrak

32. artikulua. Informazio-betebeharrak

33. artikulua. Gainerreserba

34. artikulua. Ustiapen-unitate bakarraren printzipioa

35. artikulua. Ustiapen-unitatearen printzipioa ez betetzeak dakartzan ondorioak

III. KAPITULUA. Ostatu-enpresa turistikoak

36. artikulua. Ostatu-enpresa turistikoen sailkapena

1. atala. Ostatu-establezimenduak. Guztientzako xedapen orokorrak

37. artikulua. Ostatu-enpresa edo -establezimendua: kontzeptua

38. artikulua. Ostatu-enpresak edo -establezimenduak: motak

39. artikulua. Establezimendu-mota desberdinak batera ustiatzeko aukera

40. artikulua. Establezimenduen betekizunak

41. artikulua. Dispentsa-araubidea

2. atala. Hotel-establezimenduak

42. artikulua. Kontzeptua

43. artikulua. Sailkapena

3. atala. Apartamentu turistikoak

44. artikulua. Kontzeptua

45. artikulua. Sailkapena

4. atala. Kanpinak

46. artikulua. Kontzeptua

47. artikulua. Zerbitzuak

48. artikulua. Kategoriak eta betekizunak

5. atala. Nekazaritza-turismoko establezimenduak eta landetxeak

49. artikulua. Kontzeptua

50. artikulua. Betekizunak

6. atala. Aterpetxeak

51. artikulua. Kontzeptua eta aplikazio-eremua

7. atala. Beste mota batzuk

52. artikulua. Aplikazio-eremua

8. atala. Erabilera turistikoko etxebizitzak eta erabilera turistikoko etxebizitza partikularretako logeletako ostatua

53. artikulua. Erabilera turistikoko etxebizitzak: kontzeptua eta aplikazio-eremua

54. artikulua. Erabilera turistikoko etxebizitza partikularretako logeletako ostatua

IV. KAPITULUA. Bitartekaritza-enpresa turistikoak

- 55. artikulua. Kontzeptua
- 56. artikulua. Bidaia-agentziak
- 57. artikulua. Bidaia-agentzien betekizunak
- 58. artikulua. Bidaia-agentzien sailkapena
- 59. artikulua. Erreserba-zentroak eta turismo-bitartekariak
- 60. artikulua. Turismo-operadorea
- 61. artikulua. Bermeak
- 62. artikulua. Identifikazioa
- 63. artikulua. Bitartekaritzako beste turismo-enpresa batzuk

V. KAPITULUA. Turismo-lanbideak

- 64. artikulua. Turismo-gidariak
- 65. artikulua. Prestakuntza

VI. KAPITULUA Kanpaldi librea eta autokarabanen harrera-eremu bereziak

- 66. artikulua. Aplikazio-eremua
- 67. artikulua. Kanpaldi librea
- 68. artikulua. Kanpaldi-eremu naturalak
- 69. artikulua. Titulartasun publikoko kanpaldi-guneak
- 70. artikulua. Ekitaldietako behin-behineko kanpaldia
- 71. artikulua. Autokarabanen harrera-eremu bereziak

VI. TITULUA. TURISMO IZAERAKO JARDUERAK EGITEN DITUZTEN ENPRESAK EDO ESTABLEZIMENDUAK

- 72. artikulua. Kontzeptua eta aplikazio-eremua
- 73. artikulua. Kategoriak eta bereizgarri turistikoak

VII. TITULUA.- TURISMO-DIZIPLINA**I. KAPITULUA. Xedea eta aplikazio-eremua**

- 74. artikulua. Xedea eta aplikazio-eremua
- 75. artikulua. Turismo-diziplinarekiko mendetasuna
- 76. artikulua. Beste araubide batzuekiko mendetasuna

II. KAPITULUA. Turismo ikuskaritza

- 77. artikulua. Egiatzatzeko ahala
- 78. artikulua. Ikuskatzaitzaren titulartasuna
- 79. artikulua. Turismo ikuskaritzaren funtzioak
- 80. artikulua. Ahalmenak
- 81. artikulua. Egiatzapena eta gaikuntza
- 82. artikulua. Ikuskatzaileen eskubideak
- 83. artikulua. Ikuskatzaileen eginbeharrak
- 84. artikulua. Ikuskapen-jarduketa
- 85. artikulua. Komunikazioak, eginbideak eta txostenak
- 86. artikulua. Ikuskapen-aktak
- 87. artikulua. Turismo-enpresen eta turismoko profesionalen eginbeharrak eta informazio-betebeharrak
- 88. artikulua. Salaketa, kexak eta erreklamazioak

III. KAPITULUA. Turismo-arloko arau-haustek

- 89. artikulua. Kontzeptua
- 90. artikulua. Delitu edo falta izan daitezkeen arau-haustek
- 91. artikulua. Arau-hauste motak
- 92. artikulua. Arau-hauste arinak
- 93. artikulua. Arau-hauste astunak
- 94. artikulua. Arau-hauste oso astunak

IV. KAPITULUA. Erantzukizuna

- 95. artikulua. Erantzukizuna

V. KAPITULUA. Zehapenak

- 96. artikulua. Zehapen-ahala
- 97. artikulua. Zehapen-motak
- 98. artikulua. Zehapenak graduatzeko irizpideak
- 99. artikulua. Zehapenen kuantifikazioa
- 100. artikulua. Zehapen osagarriak
- 101. artikulua. Zehapenen erregistroa eta publizitatea
- 102. artikulua. Oker jasotako kopuruak itzultzea
- 103. artikulua. Erabilera turistikoko enpresak, establezimenduak eta etxebizitzak ixtea ezarritako betekizunak ez betetzeagatik
- 104. artikulua. Hertsatzeko isunak
- 105. artikulua. Organo eskudunak

VI. KAPITULUA Preskribatzea eta iraungitzea

- 106. artikulua. Preskribatzea
- 107. artikulua. Iraungitzea

VII. KAPITULUA. Turismo-arloko zehapen-prozedura

- 108. artikulua. Zehapen-prozedura
- 109. artikulua. Zehapenak exekutatzea

Lehen xedapen gehigarria.

Bigarren xedapen gehigarria.

Hirugarren xedapen gehigarria.

Laugarren xedapen gehigarria.

Bosgarren xedapen gehigarria.

Seigarren xedapen gehigarria.

Zazpigarren xedapen gehigarria.

Lehen xedapen iragankorra.

Bigarren xedapen iragankorra.

Hirugarren xedapen iragankorra.

Laugarren xedapen iragankorra.

Azken xedapenetatik lehena.

Azken xedapenetatik bigarrena.

Azken xedapenetatik hirugarrena.

ZIOEN AZALPENA

1994an, turismo-lege bat onartu zen, berritzailea sasoi hartarako: martxoaren 16ko 6/1994 Legea, Turismoaren Antolaketari buruzkoa; lege horren bidez, turismo-sektorean diharduten enpresen jarduera, erabiltzaileen bermeak eta administrazio publikoen egitekoa arautu ziren. 2008an, lege horren aldaketa etorri zen, eta ostatu-figurak eguneratu ziren: haietako batzuk sartu ziren – landetxeak esaterako – eta beste batzuk ezabatu; adibidez, turismo-etxebizitzak eta etxebizitza partikularretako ostatuak. Horrez gain, beste aldaketa batzuk egin ziren legearen testua hobetzeko.

Europako Parlamentuak eta Kontseiluak Barne Merkatuko Zerbitzuei buruzko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentaraua onartu zutenean, legea aldatu behar izan zen; aldaketa garrantzitsu hori aipaturiko Zuzentaraura egokitzeke zenbait lege aldatzeari buruzko apirilaren 23ko 7/2012 Legearen VI. kapituluaren bidez egin zen: jarduerak gauzatzeko administrazioak eman beharreko aurretiazko baimena kendu, eta horren ordean erantzukizun-adierazpena ezarri zen, zeinean adierazten den betetzen direla jarduera gauzatzeko beharrezko diren betekizun legalak, hori agiri-bidez egiazta daitekeela eta betekizun horiek betetzen jarraituko dela jarduerak dirauen bitartean. Behin erantzukizun-adierazpena aurkeztuta, berehala hasi daiteke jarduera, hargatik eragotzi gabe turismo-administrazioari edo beste erakunde eskudun batzuei dagozkien ahalmenak gauzatea jarduera egiaztatzeke, kontrolatzeko eta ikuskatzeko. Lege horretan, gainera, enpresa turistikoaren establezimenduak libreki kokatzeko printzipioa ezarri zen, betiere aipaturiko aldean aurreko adierazpen hori Administrazioari aurkeztu ondoren.

Lege honek, jakina, eutsi egiten dio erantzukizun-adierazpena aurkezteke betebeharrari –jarduera bat hasteko eta funtsezko aldaketak egiteke–, edo komunikatu beharrari – funtsezkoak ez diren aldaketak egiteke eta jarduera amaitzeke–. Orobat eusten die EEn mugarik gabeko barne-eremu bat sortzeari buruz goian aipaturiko Zuzentarauek ezarritako gainerako manuei, eremu horretan zerbitzuak libreki zirkulatu eta kokatu ahal izatea ahalbidetzen dutenak. Bestalde, enpresen lehiakortasuna sustatzen du, berdintasun-baldintzak bermatuz lehia gero eta globalizatuago honetan, zeren kontuan hartu behar da lehiakortasunaren helburu hori kontraesanetan sar daitekeela trafikoa turistikoa araudi turistikotik kanpo eginez gero, beste enpresa batzuk behartuta baitaude araudi horren mende jardutera; gainera, zerbitzu turistikoak ez arautzeak ustekabeko ondorioak ekar ditzake, ausazkoak eta baztergarriak, eta, finean, Euskadiren irudia kaltetu dezake. Legeak, azkenik, babesa ematen die jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei, kalitatezko zerbitzuak eskainiz. Kalitateaz dihardugunean, gogorazi nahi dugu zer nolako garrantzia izan duen horrek Administrazio honek hainbat legegintzalditan garatutako lehiakortasun-planetan eta Euskadiko turismo-ikuspegiaren definizioan.

Lege hau Autonomia Estatutuko 10.36 artikuluan oinarritzen da, eta artikulua horrek Euskadiri ematen dio turismo-arloko eskumen eskusiboa.

Era berean, lege honek aintzat hartzen du Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunaren otsailaren 18ko 4/2005 Legeak ezarritakoa.

Turismoa zerbitzuen sektoreko jarduera bat da, onura ekonomiko handiak sortzen dituen lehen-mailako baliabidea. Era berean, oso dinamikoa eta aldakorra da, ostatu-figura berriak eta zerbitzuak emateko modu berriak bereganatuz doana. Gaur egun, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, eta bereziki, sareak, produktu turistikoak modu globalizatuan merkaturatzen dituzte. Horrek lehiaren globalizazioa ekarri du batetik, eta, bestetik, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaile-mota berri bat, zorrotzagoa eta autonomoagoa bidaiak diseinatzeko orduan. Aldaketa horiei estaldura juridikoa emateko, araudi-aldaketak egin behar izan dira. Hona hemen azpimarragarrienak:

- Ustiapen-unitatearen printzipioa sartu da; hala, ostatu-zerbitzua pertsona batek baino gehiagok merkaturatzen duen kasuetan, arinago zehaztu daiteke nork duen erantzukizuna.
- Ingurumen-araudiari dagokionez, legean espresuki adierazi da araudia betetzeko betebeharra.
- Horrez gain, gure araudian sartu behar izan dira erabilera turistikoko etxebizitzak ere, Hiri

Errentamenduen Legearen aldaketak bere aplikazio-eremutik kanpo utzi baititu. Modu horretan, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileen eskubideak behar bezala babestea lortu nahi da: batetik, segurtasun publikoa bermatuko duen kalitatezko zerbitzuak eskaintzen zaizkie, establezimendu horietan ostatatzen diren bidaiarien sarrera-partek bete beharko baitira; bestetik, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileen segurtasun finantzarioa bermatzen da, zerbitzuen publizitatea egitean zerbitzu-emaileak bere identifikazio-datu zehatzak eman beharko baititu.

- Etxe partikularretako logelen erabilera turistikoa ere arautzen da lege honetan; izan ere, kontuan hartu behar da bitartekaritza-modu berriek, batez ere Internet bidezkoek, turismo-mota hori bilatzen dutenei begirako jarduera bideratzen dutela. Arauketa hori, beraz, nahitaezkoa da, baldin eta erabiltzaile turistikoaren eskubideak defendatu nahi badira eta Euskadi bisitatzen dutenei eskaintzen zaien kalitateari eutsi nahi bazaio.

Behin hogeit hamar urte igaro eta gero 6/1994 Legea onartu zenetik, arau honen xedea da: azaltzea eta eguneratzea errealitate turistikoaren alderdi batzuk, berariazko araudia zehaztu beharra dakartenak, garapeneko araugintza oso bat sortzeko eta zuzenbide-esparru orokorra eta homogeneoa eratzeko.

Legeak zabal sistematizatu eta zehazten du turismo-arloan esku hartzen duten subjektu eta agenteen jarduera, azken berriak sartuz, bai ostatu- eta bitartekaritza-figurenak, bai haien espezialitateenak. Izan ere, beharrezkoa da turismo-mota berriak, dagoneko merkatuan daudenak, lege honetan sartzea.

Orobat sartu dira lege honetan natura- eta ingurumen-baliabideak bermatzeko manuak, kontuan hartuta gero eta estuagoak direla turismoaren eta ingurumen-eskakizunen arteko harremanak.

Halaber, legeak ez ditu ahazten beste enpresa edo erakunde batzuk, turismo-jardueraren zerbitzu erantsiak edo osagarriak eskaintzen dituztenak bere jardueraren barruan; esaterako, sukaldaritzako enpresak.

Lege honetan zehar, etengabe aipatzen da beste helburu bat da turismo-erabiltzailea edo zerbitzuaren kalitatea babesteko premia.

Legearen edukiak zazpi titulutan antolatu dira.

I. tituluak xedapen orokorrak jasotzen ditu. Titulu horrek azaltzen du zeintzuk diren legearen xedea, aplikazio-eremua eta helburuak.

II. tituluak arautzen du zein den turismo-administrazioaren egitekoa, eta turismo-politika definitzen du: eskaintza anitza, berezitua, kalitatezkoa, lehiakorra, jasangarria eta turismo-eskariarentzat erakargarria lortzera bideratuko da, eta turismo-politikaren oinarri diren helburu horiek lortzeko beharrezko den administrazioen arteko koordinazioa aurreikusten du. Titulu horrek administrazioen eskumenak ere arautzen ditu, eta deskribatzen du zeintzuk diren turismo-arloko organo aholku-emaileak.

III. tituluak baliabide turistikoak arautzen ditu, turismo-eskaintzaren funtsezko elementuak diren aldetik, eta ingurumena zaindu eta errespetatzeko eginbeharra jasotzen du.

IV. tituluak turismo-eskarian jartzen du arreta; hots, turismoan dabilen pertsonarengan, bidaiari dabilen pertsonengan. Azken finean, baliabide eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileengan jartzen du arreta, eta argi eta garbi ezartzen du zeintzuk diren haien eskubide eta betebeharrak.

V. tituluak sei kapitulu ditu; sei kapitulu horietan, turismo-eskaintzaren elementu garrantzitsu bat jorratzen du: turismo-jarduera. Horretarako, enpresa- eta establezimendu-mota guztiak eta

turismo-arloko profesionalak arautzen ditu, baita kanpaldi librea eta autokarabanen harrera-eremu bereziak ere.

Legeak arreata handiz zehazten eta ezartzen du zeintzuk diren ostatu-enpresa turistikoak –ostatu-figura berriak barne– eta zer jarraibide orokor bete behar dituzten; establezimendu-mota bat baino gehiago batera izateko aukera jasotzen du, eta bitartekaritza-figura berriak azaltzen.

Ostatu-figurak mailetan eta kategoriatan sailkatuko dira, aintzat hartuta enpresa edo establezimendu bakoitzaren ezaugarri espezifikoak, instalazioak, gelak, ekipamendua, altzariak eta ematen duen zerbitzuaren kalitatea.

Kasuan kasuko kategoria ez ezik, espezialitatea ere arautzen da, identifikatu ahal izateko ea zer ezaugarri espezifiko dituzten ostatu-enpresaren zerbitzuek, erabiltzaile-segmentu edo -talde jakin, zehatz eta homogeen bati begira eskainitakoek.

Erabilera turistikoko etxebizitzak eta logelak eta ostatu-mota berriak ere arautzen dira, zeren ostatu turistikoak dira ez bairik gabe, eta komeni da titulu honetan sartzea.

Erregelamendu espezifiko bidez zehaztu beharko da zer ostatu-figurak egongo diren, zein izango den horien araubide juridikoa, zer betekizun eta baldintza bete beharko dituzten eta nola esku hartu behar duen Administrazioak figura horietariko bakoitzean. Edozein kasutan, jarduera ekonomiko bat burutu ahal izateko, ostatu tradizionalak bete behar dituen arau guztiak betetzeko exijituko da, argi eta garbi, besteak beste segurtasunari, polizia-kontrolari eta erabiltzailearen babesari buruzkoak.

Era berean, "oporretako" eta "turistiko" edo antzeko izendapenak erreserbatuta geratzen dira lege honetan publiko orokorrarentzat araututako ostatu-jardueretarako. Horren helburua da ostatu-establezimendu batzuek izendapen horiek ez erabiltzea hala ez dagokienean, indar eginez erabiltzaile turistikoek eskaintzen zaien kalitatean.

VI. tituluan, hainbat enpresa jasotzen dira, berez turistikoak ez direnak, baina turismo-arloan nolabait eragiten dutenak eta interesa dutenak.

VII. tituluan, turismo-diziplina lantzen da, haren kontrola eta diziplina-araubidea barne.

Legearen amaieran, xedapen gehigarriak, iragankorrak eta azken xedapenak azaltzen dira, eta Jaurlaritzari ahalmenak ematen zaizkio araugintzari ekin diezaion.

I. TITULUA. XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua. Legearen xedea

Lege honen xedea da: Euskadiko turismo-jarduera arautzea, turismo-sektorea antolatzea eta haren diziplina finkatzea, eta ezartzea zer printzipio eta irizpideren arabera jardun behar duten turismo-administrazioek.

2. artikulua. Aplikazio-eremua eta definizioak

1. Lege honen xedapenak honako hauei aplikatuko zaizkie:

- a) Administrazio publikoak, organismo publikoak eta sektore publikoko beste entitate batzuk, Euskadiko turismo-arloan dihardutenak.
- b) Jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileak
- c) Turismo-enpresak.
- d) Turismo-lanbideak.

2. Definizioak:

Lege honetan, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

- a) Turismoa: denboraldi jakin batean, pertsonak beren ohiko ingurunetik kanpo egiten dituzten bidaia eta egonaldietan egiten dituzten jarduerak, aisialdia, oporrak edo bestelako egoerak igarotzeko helburuz eginak.
- b) Turismo-jarduera: jarduera horren helburua da jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileei hainbat zerbitzu ematea; esaterako, ostatu- eta sukaldaritza-zerbitzuak, bitartekaritza, informazioa, laguntza eta turismoari loturiko beste edozein zerbitzu. Turismo-jarduerak eratzen du turismo-industria deiturikoa.
- c) Turismo-sektorea: turismo-moduren bat garatzen duten pertsona fisiko edo juridikoen taldea.
- d) Turismo-administrazioak: erakunde eta organo publikoak, turismo-arloan eskumen bereziak dituztenak, eta sorreraren, adskripzioaren edo partaidetzaren ondorioz haiei lotzen zaizkien organismoak, edozein izaera juridikokoak.
- e) Zerbitzu turistikoak: turismo-erabiltzaileen eskariei erantzuteko egiten diren jarduerak; jarduera horien barruan sartzen dira jarduera horiek berak emateko erabiltzen diren instalazioak eta ondasun higiezinak.

Ondorio horietarako, zerbitzu turistikoak dira:

- 1) Ostatu-zerbitzua: zerbitzu turistikoen erabiltzaileei ostatua edo egonaldia eskaintzea, mantenu-zerbitzuarekin edo gabe.
 - 2) Bitartekaritza: bidaia konbinatuak eta turismoko beste jarduera batzuk antolatzea edo merkaturatzea.
 - 3) Informazio turistikoa eta informazio-zerbitzuak: turismoko lanbide batean aritzean ematen direnak.
- f) Produktu turistikoa: turismoa erabiltzeko eta lupertzeko egituratutako baliabide edo zerbitzu nagusiak edo zerbitzu osagarri guztiak, erabiltzaile batek erabili ditzakeenak jarduera bat edo gehiago egiteko.
 - g) Turismo-enpresa baten titularrak: turismo-enpresa baten titularrak pertsona fisiko edo juridikoak dira, turismo-jardueraren erantzukizuna dutenak. Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo bizi daitezke.

- h) Turismo-enpresak: pertsona fisiko edo juridikoak dira, nor bere izenean, profesionalki eta irabazteko asmoz jardun ohi dutenak ostatu-zerbitzua edo bitartekaritza-zerbitzua emateko.
- i) Establezimenduak: kasu bakoitzean aplikatu beharreko araudiaren arabera publiko orokorrari irekitako lokal, instalazio eta ondasun higigarriak, zerbitzu turistikoak eskaintzen dituztenak.
- j) Turismo-erabiltzaileak: ohiko inguruetik kanpo mugituta edo mugitu gabe, azken hartzaile modura zerbitzu turistikoak kontratatu edo jasotzen dituzten pertsona fisikoak edo juridikoak dira, baita establezimenduak eta instalazioak eta baliabide turistikoak erabiltzen dituztenak ere. Kontzeptu honetan, bisitariak ere sartzen dira.
- k) Turismo-lanbideak: ordainduta eta ohikotasunez, pertsona fisiko eta juridikoek eta erregelamenduz zehazten direnek bete ohi dituzten lanbideak dira. Turismo-arloko orientazio-, zabalkunde-, informazio- eta laguntza-zerbitzuak eman ohi dituzte.
- l) Turismo-eskaintza: turismo-eskariari erantzuteko, turismo-erakunde eta -enpresek erabiltzen duten ondasun, produktu eta zerbitzuen multzoa.
- m) Turismo-eskaintzen kanalak: pertsona fisiko edo juridikoak, erabilera turistikoko ostatu-erreserbak egiteko edo zerbitzuak emateko kontratuak modu eskusibo edo ez-esklusiboan merkaturatzen edo sustatzen dituztenak, edo era horretako kontratuak burutzen dituztenak, edukiak lotuz edo ostatatuz. Besteak beste: bidaia-agentziak; erreserba-zentroak; zerbitzu turistikoak antolatzen dituzten eta zerbitzu horien bitartekariena egiten duten bestelako enpresak –Interneten edo informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrien bidezko bitartekaritza-kanalak barne–, baita komunikabideetako publizitatea ere, edozein delarik haren tipologia edo euskarria.

3. artikulua. Legearen helburuak

Legearen helburua da:

- a) Ezartzea zeintzuk diren turismo-politikaren jarduketa-printzipioak.
- b) Koordinatzea administrazioek turismo-arloan egiten dituzten jarduketak.
- c) Baliabide turistikoak sailkatzea eta mugatzea.
- d) Bultzatzea baliabide eta zerbitzu turistikoetarako irispide unibertsala eta informazioa baldintza berdinetan izateko eskubidea.
- e) Arautzea zeintzuk diren turismo-erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak, eta haiek babestea.
- f) Antolatzea, orokorrean, turismo-arloko enpresa eta profesionalak egiten dituzten jarduerak.
- g) Definitzea zer diren ostatu-enpresa turistikoak, bitartekaritzako enpresa turistikoak, turismo-lanbideak, informazio-enpresak eta turismo-intereseko jarduerak egiten dituztenak, eta haiek sailkatzea.
- h) Lehia desleiala desagerraraztea, baita legez kontrako eskaintza edo eskaintza klandestinoak ere.
- i) Baliabide turistikoak zaintzea: baliabide horiek ez hondatzea edo suntsitzea, eta ahaleginak egitea zuzen eta neurritz aprobetxatzeko, haien iraupena eta kontserbazioa bermatzeko.

II. TITULUA. TURISMO-ADMINISTRAZIOA

4. artikulua. Turismo-politika

1. Turismo-politika bideratuko da turismo-eskariarentzat eskaintza dibertsifikatua, berezitua, kalitatezkoa, lehiakorra, jasangarria eta erakargarria egitera. Printzipio gidari hauek izango ditu:

- a) Baliabide turistikoak sustatzea eta bultzatzea.
- b) Turismoa sustatzea sektore estrategiko modura.
- c) Eskaintza egungo eskarira eta eskari potentzialera egokitu eta erabiltzaileen igurikimenak asetzen dituen turismo-eskaintza bat lortzea, eskaintzaren dibertsifikazioa bultzatuz eta urtarokotasuna gaindituz.
Kalitate-irizpideak ezartzea jarduera gauzatu eta zerbitzu turistikoak eskaintzerakoan, turismo-enpresen lehiakortasuna hobetzeko –errentagarritasunari eta fakturazioari dagokienez– eta enplegua finkatu, egonkortu eta sortzeko.
- d) Areagotzea turismoak Euskadin aberastasuna sortzeko egiten duen ekarpena.
- e) Euskadi jomuga paregabe eta apartekotzat jo dadin lortzea.
- f) Euskadi marka turistiko modura sustatzea, kontuan hartuz, bai haren errealitate kulturala, ekonomikoa eta soziala, bai haren ingurumena.
- g) Marka hori nabarmentzea lehentasunezko merkatuetan.
- h) Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu bat lortzea Euskadirako; horretarako, batez ere baliabide turistikoak zaintzea eta kontserbatzea.
- i) Sustatzea herritarrek kalitatezko turismo-eskaintza bat izatea, edozein dela era herritarren egoera soziala, ekonomikoa edo geografikoa.
- j) Turismo-korrante edo -fluxuak bultzatzea Euskadin bidaiari gehiago izateko, barnekoak zein kanpokoak; horretarako, gero eta biztanle gehiago eta biztanleria-sektore zehatz gehiago sartzeara fenomeno turistikoan.
- k) Establezimenduetarako irisgarritasuna hobetzea eta sustatzea mugikortasun urriko edo bestelako desgaitasunen bat duten pertsonentzat.
- l) Turismo-arloko erabiltzaile, enpresa eta profesionalen eskubideak eta bidezko interesak babestea.
- m) Berrikuntza eta kalitatea bultzatuz, arau-esparru bat egituratzea sektorea modernizatzeko.
- n) Behatzea ea turismo-sektoreko araudiaren kontrako jarduerarik burutzen den, eta halako jarduerak pertsegitzea.
- o) Neurri egokiak hartzea turismo-sektorean lan egiten duten pertsonak egokiro profesionalizatzeko.
- p) Sektorean, enpresa-elkartegintza bultzatzea, eta hari laguntzea.
- q) Arloko eskumenak dituzten beste turismo-administrazio batzuekin batera, Euskadi osoan turismo-seinale homogeneoak jartzea, aditzera ematen dutenak zer baliabide turistiko eta helmuga turistiko dauden.
- r) Erabiltzaileak informatzea, orientatzea eta laguntzea.
- s) Izan beharreko informazio guztia izatea Euskadiko helmuga eta turismo-eskaintza monitorizatu eta kudeatzeko, eta eskaintzaren jarraipena egiteko.

2. Euskadiko turismo-administrazioak bultzatzea egingo du turismo-kalitatea eta turismo-sektorean ematen diren zerbitzuen kalitatea areagotzeko; horretarako, erabiltzaileek erabiltzen dituzten produktuak eta zerbitzuak hobetu, eta ahaleginak egingo ditu erabiltzaileei ematen zaien arreta ahalik eta onena eta homogeneoena izan dadin, erabiltzaileen igurikimenak bete daitezen eta haiek erabiltzaile leial bihurtu daitezen.

Hori guztia sustatzeko, besteak beste, honako hau egingo du:

- a) Azpiegitura, instalazio eta ekipamendu turistikoak hutsuneak zuzendu.
- b) Erabiltzaileari ematen zaion tratua kalitatea areagotu.
- c) Kalitate-ziurtaginerako sistemak ezarri.
- d) Baliabide turistiko naturalak modu orekatu eta jasangarrian erabiltzea sustatu.
- e) Zerbitzu turistikoak emateko orduan bikaintasuna lortzera bideratutako ekintza publiko edo ekimen pribatu guztiak babestu.

- f) Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumena duen sailak sariak sortu eta eman ditzake turismoaren aldeko jarduketa berritzaileak edo kalitatezkoak aitortzeko eta sustatzeko.

3. Euskadiko turismo-administrazioak bultzatzea egingo du Euskadiko turismo-eskaintza espezializa dadin, lehentasuna emanez honako turismo mota hauei: landa-turismori eta turismo kulturalari eta historiko eta artistikoari, naturan egiten **denari**, osasun-arlokoari, termetan egiten denari eta kirol, negozio, kongresu eta sustapenen ingurukoei.

Era berean, garatzen ari den edozein segmentu sustatuko da, baldin eta Euskadiko turismo-sektorean autonomia eta nortasuna lortzen badu.

4. Baliabide turistikoak sustatzeko orduan, Euskadiren barne- eta kanpo-proiektzioa bultzatuko da turismo-eskaintza edo -marka global modura; aldi berean, bertoko beste marka guztiak integratu eta errespetatuko dira.

Euskadiko turismo-administrazioak erkidegoaren irudia sustatuko du turismo-eskaintza edo -marka modura egokituz jotzen dituen merkatuetan.

Sustapen-jarduera horretan, lankidetzan jardun ahal izango dute beste administrazio publiko batzuek eta interesa duten pertsona fisiko edo juridikoek, Euskadiko turismo eskaintzaren aniztasuna erakutsiz.

Turismo-arloko eskumenak dituen sailaren bitartez, Euskadik honako eremu hauetan jardun ahal izango du, besteak beste:

- a) Euskadiko turismoa sustatzeko era guztietako kanpainen diseinu- eta gauzatze-lanak.
- b) Erakunde-izaerako informazio turistikoa.
- c) Sektorerekin zerikusia duten azokak eta lehiaketak, hala estatukoak, nola nazioartekoak.
- d) Euskadiko turismoa sustatzeko beste edozein jarduera, beharrezkotzat jotzen dena lege honen bidez lortu nahi diren helburuak lortzeko.

Dagozkion koordinazio-funtzioak betez, Euskadiko turismo-administrazioak deklaratu ahal izango du Euskadiren izena eta harentzat erabakitzen diren logotipo eta esloganak nahitaez sartu behar direla Autonomia Erkidegoko Administrazioaren funts publikoak erabiliz erkidegoko gainerako turismo-administrazioek bultzatzen dituzten sustapen-kanpainetan, betiere toki-araubiderako ezarritako moduan.

Era berean, Euskadiko turismo-administrazioak deklaratu ahal izango du Euskadiren izena eta erabakitzen diren logotipo eta esloganak nahitaez sartu behar direla Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren funts publikoak erabiliz turismo-enpresa eta -elkarteez bultzatzen dituzten sustapen-kanpainetan.

5. Turismo-administrazioek bultzatzea egingo dute baliabide turistikoak sortu, zaindu eta hobetzeko, horretara bideratzen diren ekimen publiko eta pribatuak babestuz.

Turismo-arloko eskumenak dituzten administrazioek planifikatuko dute nola sustatu eta babestu baliabide turistikoak, lege honetan ezartzen denaren arabera.

Administrazioek eta pertsonak informazioa eta laguntza teknikoa eskatu ahal izango diete Eusko Jaurlaritzari turismo-planak sustatzeko.

6. Turismo-administrazio guztiek erabili beharreko informazio-bide eta -sistema guztiak erabili beharko dituzte turismo-eskaintza eta -eskaria aditzera emateko eta optimizatzeke, baita kanpotik egiten diren informazio-eskariei erantzuteko ere.

Turismo-administrazio eskudunak informazioaren eta komunikazioaren teknologiak sustatuko ditu, bai Euskal Autonomia Erkidegoko baliabide turistikoak zabaltzeko, bai turismo-enpresek eta turismo-erabiltzaileek harremanak izateko.

Turismoko informazio, orientazio eta laguntza hori lortzeko, honako leku hauetara jo daiteke: Euskadiko Administrazioaren mendeko erakundeetara, edo turismo-bulegoetara eta

partzuergoetara, besteak beste.

Era berean, eremu turistikoan hizkuntza sexistarik erabili ez dadin sustatuko du administrazioak.

7. Administrazio guztiek jarduera, plan eta ekimenak bultzatuko dituzte turismo-sektorearen behe-denboraldiak dinamizatzeko eta goi-denboraldiak luzatzeko.

8. Euskadiko turismo-administrazioak behar beste neurri hartuko ditu turismo-lanbideetan prestatzeko, jarduteko eta perfektionatzeko, turismo-sektorearen onerako izan daitezkeen arlo guztien ikerketa, garapena eta berrikuntza sustatuz.

9. Aurreko zenbakietan zehaztutako turismo-politikaren helburuak lortzeko, Euskadiko turismo-administrazioak koordinatuko ditu turismoarekin lotura zuzena duten jarduerak burutzen dituzten erkidegoko administrazio publikoak, indarreko legerian aurreikusitako edozein formula erabiliz.

5. artikulua. Eskumenak

1. Euskadiko turismo-administrazioaren eskumena izango da:

- a) Exekutatzea 4.1. artikuluan zehazten diren printzipio gidariak, beste turismo-administrazio batzuei esleitu ezin zaizkienak.
- b) Antolatzea turismo-enpresen jarduera, eta, hala badagokio, finkatzea enpresa horiei dagokien talde, mota, modalitatea eta kategoriak finkatzea.
- c) Ikuskatzea establezimenduak eta haiek ematen dituzten zerbitzuen baldintzak.
- d) Zaintzea ea betetzen diren ala ez zerbitzu turistikoaren publizitaterako eta prezioetarako ezarritako neurriak.
- e) Neurri egokiak hartzea turismo-eskaintza sustatu eta bultzatzeko, beste administrazio eta organo batzuek beren eskumen-eremuan hartutako neurriak koordinatuz, eta administrazio eta organo horiekin lankidetzan arituz.
- f) Izapidetzea lege honek aipatzen dituen gaien inguruan jar daitezkeen erreklamazio, kexa eta salaketak.
- g) Onartzea baliabide turistikoak antolatzeko planak: lurralde-plan sektorialak eta helmuga turistikoaren plan zuzentzaileak.
- h) Zehapenak jartzea, lege honetan ezarritako lege-hausteei dagozkienak.
- i) Behar beste neurri hartzea Euskadiko turismo-sektorea antolatzeko eta lege honen xede eta helburuak bermatzeko, lankidetzan arituz sektoreko beste agente batzuekin eta beste administrazio publiko batzuekin.
- j) Turismoari loturiko beste eskumen batzuk, lege honetan edo aplikatu beharreko beste araudi batzuetan emandakoak.

2. Eusko Jaurlaritzako turismo-arloko organo eskudunak exekutatu dituzten aurreko zenbakian zehazten diren eskumenak, hargatik eragotzi gabe beste organo batzuek beren eskumen-eremuan izan ditzaketanak.

3. Udalei dagokie tokiko turismo-jardueraren sustapena egitea eta informazioa ematea, indarrean dagoen araudiaren arabera.

6. artikulua. Organo aholku-emaileak

1. Euskadiko Turismo Mahaia eta erregelamenduz zehazten direnak izango dira organo aholku-emaileak.

2. Euskadiko Turismo Mahia da Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumenak dituen saileko

organo aholku-emailea.

3. Erregelamenduz zehaztuko da zeintzuk diren Euskadiko Turismo Mahiaren antolamendua, funtzioak, osaera eta funtzionamendua.

4. Euskadiko Turismo Mahaia osatzerakoan, ahaleginak egingo dira trebakuntza, gaitasun eta prestakuntza egokia duten emakumeen eta gizonen ordezkariak orekatu izateko.

III. TITULUA. BALIABIDE TURISTIKOAK

I. KAPITULUA. Baliabide turistikoak

7. artikulua. Kontzeptua

Baliabide turistikoak dira ondasun edo gauza material edo immaterialak, elementu fisikoak, naturari loturikoak, sozialak eta kulturalak, turismoa erakarri eta kontsumoa bultzatzen dutenak, baita establezimenduen barne-egiturak eta turismora bideraturiko zerbitzuak ere.

8. artikulua. Adierazpena eta inbentarioa

Baliabide turistikoak lurralde-plan sektorial zehatz batean sailkatuko dira, haien garrantziaren arabera, eta oinarritzotzat jotakoak inbentarioan jaso eta, aldi berean, baliabide turistikotzat deklaratu dira, lege honetan xedatutakoaren eta erregelamenduz garatzen diren arauen arabera.

9. artikulua. Ingurumena zaindu eta errespetatzeko eginbeharra

1. Garapen jasagarri baten markoan, ingurumenari eta natura babesteari buruzko araudia eta ingurumen-ebaluazioari buruzko araudia bete beharko dira turismo-jarduerak diseinatu, betearazi eta sustatzeko.

2. Turismo-jarduera horiek, bestalde, Euskadiko ondare kulturala, etnografikoa, historikoa, industrial eta naturala errespetatu burutu beharko dira, beste produkzio-sektore batzuekiko harmonian, eta Euskadiko ohitura, tradizioak eta aberastasun kulturala zabalduko beharko dituzte.

3. Pertsona guztien eginbeharra da baliabide turistikoak zaintzea eta ez kaltetzea.

4. Baliabide turistikoak kudeatzeaz edo babesteaz arduratzen diren administrazio-organismoek sustatu behar dute baliabideok errespetuz erabiltzea. Bestalde, ikuskatze- eta zehatze-funtzioak betetzeko betebeharra dute eginbehar hori betetzen dela bermatzeko.

5. Baliabide turistikoak kudeatzeko eta babesteko eskumena duten administrazio-organismoek turismoaren garapen jasagarria sustatuko dute, jarduera turistikoa lurralde-, gizarte- eta ekonomia-orekan oinarrituz eta, hala dagokionean, babestutako leku edo eremuak bisitatzeko zehaztutako karga-ahalmenera mugatuz.

6. Turismo-arloko jarduketara publikoek ingurumenarekiko errespetua sustatu eta bermatu behar dute, batez ere ingurumen-araudiak babesten dituen inguruneei edo gehiegizko ustiaketa jasaten duten edo oreka hausteko arriskuan dauden baliabide turistikoak dagokienez.

II. KAPITULUA. Baliabide turistikoak antolatzea

10. artikulua. Lurralde-plan sektoriala

1. Lurralde-plan sektorial baten bidez antolatuko dira Euskadiko baliabide turistikoak.

Lurralde-plan sektorial horretan definituko da Euskal Autonomia Erkidegoko turismoa garatzeko eredia, Euskal Herriko Lurralde Antolakuntzari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legeak lurraldea antolatzeko ezarritako tresnek definitutako ereduari edo hura ordeztzen duen araudiari jarraikiz. Era berean, baliabide turistikoak babestu beharra ezarri, eta ingurumena ebaluatzeko irizpideak jasoko dira –aurretik baliabide turistikoen inbentarioa eginda–, eta jarduera turistikoaren jasangarritasun-ratioak eta Euskal Autonomia Erkidegoko jarduera turistikoa hobetzeko neurriak ezarriko dira, hala lurraldeari buruzkoak nola gizarte, ekonomia eta kulturari buruzkoak.

Lurralde-plan sektoriala tresna bat izango da, lurraldeko baliabideak inbentariatu, antolatu eta haien erabilera eta garapen turistikoa arautzeko ez ezik artikulatzeko ere balioko duena: batetik, baliabideen eta lurraldearen arteko artikulazioa bideratuko du, haien kontsumoa errazteko produktu turistiko ezberdinak eskainiz, eta, bestetik, lurraldea bera artikulatuko du, kontsumo eta jarduera turistikoen eskenatoki gisa.

2. Euskal Autonomia Erkidegoa izango da lurralde-plan sektorialaren lurralde-eremua.

11. artikulua. Helmuga turistikoa

1. Euskadiko turismo-administrazioak mapa turistiko bat egingo du, helmuga turistiko ezberdinak jasoko dituena.

2. Helmuga turistikoa honako irizpide hauen arabera ezarriko da:

a) Lurralde-osagarria, lurralde-plan sektorialean ezarritakoa; plan horretan jasotzen da nola erabili behar diren, ikuspuntu geografikotik, lurraldearen baliabideak eta baliabide turistikoak jarduera turistikoen euskarri gisa, aintzat hartuta jasangarritasunaren eta lurralde-berdintasunaren irizpideak, eta alde batera utzita ezarrita dauden mugapen administratiboak.

b) Agente turistiko publiko eta pribatuen arteko kudeaketa- eta hitzarmen-eredu baliagarriak. Agente horiek, aldi berean, administrazio publikoek sustaturiko politika publikoak artikulatu eta ezarri ditzakete, eta sektore pribatuko inbertsioak koordinatu.

c) Eskari turistikoa, marketin-plan baten bidez ikertu eta balioetsia; plan horretan –izaera orokorra izango du, eta eguneratu egingo da–, honako hauek definituko dira: ondasun eta zerbitzu turistikoak, arrazoiak, mugikortasun turistikoa eta eskaerari loturiko elementu guztiak, eremu bat turistikotzat jotzeko erabiltzen direnak.

12. artikulua. Helmuga turistikoaren deklarazioa

Helmuga turistikoaren deklarazioa Euskadiko turismo-administrazioari dagokio.

13. artikulua. Helmuga turistikoen plan zuzentzaileak

1. Definituriko helmuga turistiko bakoitzarentzat, plan zuzentzaile bat egingo da, gidalerroak, aholkuak eta lan-ildoak ezarriko dituena, agente turistikoek, ezarritako kudeaketa-eredua erabiliz, helmugaren lehiakortasuna hobetu eta dinamizatu dezaten eta sustapen- eta merkaturatze-ekintzak burutu eta koordinatu ditzaten.

2. Turismoa modu koherente eta logiko batean planifikatzeko, helmuga turistikoaren plan zuzentzaileak Euskadiko turismo-administrazioaren eskutik sustatuko dira, edo eragindako administrazioen eskariz, eta helmugan diharduten agente publiko zein pribatuek parte hartuko dute haien elaborazioan.

3. Helmuga turistikoaren plan zuzentzaileei ingurumen-ebaluazio estrategikoa aplikatuko zaie hala ezartzen badu gai horri buruzko indarreko legeriak; horretaz gain, memoria ekonomiko bat egin beharko dute, planean jasotako ekintzetarako jasangarritasun ekonomikoa bermatuko duten aurrekontuak adierazita, eta indarreko araudi guztia aplikatu beharko dute.

IV. TITULUA. TURISMO-ERABILTZAILEAK

14. artikulua. Turismo-erabiltzaileen eskubideak

Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean ezarritakoa eragotzi gabe, turismo-erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

- a) Ezer kontratatu aurretik, eskaintzen zaizkien ondasun eta zerbitzu turistikoari buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta ulergarria jasotzeko eskubidea. Informazio hori informazio-idatzi batean emango da, honako hauek adieraziz: zein diren ondasuna edo zerbitzua ematen duen pertsonaren identifikazio-datuak, zein den azken prezio osoa –zergak eta tasak barne– eta zein diren eskaintzen den produktuaren edo zerbitzuaren ezaugarri eta baldintza guztiak.
- b) Kontratua formalizatzean, eskubidea dute zerbitzu turistikoak zer baldintzetan kontratatu diren egiaztatzen duten agiriak jasotzeko. Agiri horietan, honako informazio hau emango da: zerbitzu-prestatzailearen identifikazioa, ondasunaren edo zerbitzuaren ezaugarri eta baldintza guztiak, azken prezio osoa –zergak eta tasak barne– eta, hala dagokionean, atzera egiteko baldintzak eta horren ondorioak. Eskubidea izango du, halaber, ordaindutakoaren ziurtagiriak jasotzeko.
- c) Kalitatezko zerbitzu turistikoak jasotzeko eskubidea, betiere kontratatutako enpresa, zerbitzu edo establezimenduaren kategoriaren arabera.
- d) Eskubidea dute publikoari irekitako establezimenduetara doan sartu eta haietan egoteko, establezimendu horiek eskaintzen dituzten zerbitzuak edo zerbitzu horiei buruzko informazioa jasotzeko, eta jarduera bakoitzaren berariazko erregelamenduan eta establezimenduaren barne-araudian jasotakoak izango dira muga bakarrak. Era berean, erabiltzaileek eskubidea izango dute tratu zuzena eman, eta pertsona modura duten duintasuna errespetatu dakien, bereizkeriarik egin gabe beren jaiotza, arraza, sexua edo erlijioagatik edo iritziengatik edo beste egoera pertsonal edo sozialengatik.
- e) Eskubidea dute, halaber, erabiltzen dituzten zerbitzu turistikoak segurtasun-baldintza egokietan egon daitezen. Hala, erabiltzaileek normaltasunez erabiltzen dituzten instalazio, baliabide edo zerbitzuek segurtasun-neurri egokiak izango dituzte, jardueraren izaeraren eta ezaugarrien arabera dagozkienak, eta informazioa jasoko dute egon litezkeen arriskuei buruz eta arriskuoi aurre egiteko hartutako segurtasun-neurriei buruz.
- f) Lasaitasunaz eta intimitateaz gozatzeko eskubidea, indarrean dagoen legerian ezarritako moduan, eta kontratatutako zerbitzua egokiro ematea eragotz dezakeen edozeri buruzko informazioa jasotzekoa.
- g) Dagokion araudiarekin bat, eskubidea dute modu erraz batean identifikatzeko hala establezimenduaren sailkapenaren, kategoriaren eta espezializazioaren bereizgarriak nola kalitateari eta edukierari buruzko bereizgarriak, baita jarduerari buruzko beste edozein informazio ere.
- h) Kexak, salaketak eta erreklamazioak jartzeko, araudian ezarritako ereduari jarraiki.
- i) Euskadiko turismo eskaintzaren eta baliabide turistikoaren alderdi guztiei buruzko informazio eguneratua jasotzeko turismo-administrazioetik.
- j) Datu pertsonalak babestuta izateko eskubidea, ordenamendu juridikoak ezarritako moduan.

15. artikulua. Establezimenduetan sartzeko eskubidea

1. Establezimenduak lokal publikoak dira, eta inori ere ezin zaio haietan sartzea galarazi

arrazarengatik, sexuarengatik, erlijioarengatik, iritziengatik edo diskriminazioa eragin lezakeen beste edozein arrazoi pertsonal edo sozialengatik.

Erabilera-erregelamendua edo barne-erregelamendua betetzeko eskatu ahal izango da establezimenduetara sartzeko edo haietan egoteko. Erregelamendu horiek ezin izango dira lege honek ezarritakoaren kontrakoak izan, eta ondo ikusteko moduan iragarri beharko dira establezimenduaren sarrera guztietan.

2. Turismo-enpresen edo establezimenduen titularrek aukera izango dute pertsoneri ez uzteko instalazioetan geratzen, baldin eta pertsona horiek ez badituzte betetzen hurrengo artikuluan ezartzen diren eginbeharrak.

3. Turismo-enpresetako eta establezimenduetako titularrek agintaritza-agenteei eskatu ahal izango diete laguntzeko pertsonak establezimendutik kaleratzen, dela ordena publikoa nahasten dutelako, dela portaera bortitz edo erasokorrak dituztelako.

4. Establezimenduko toki ikusgarrietan eta sustapen-informazioan jaso beharko da zein den ostatu-establezimendu turistikoetan etxeko animaliak onartzeko araubidea. Edozein kasutan, ikusmen-urritasuna –erabatekoa edo partziala– duten pertsonak aukera izan behar dute establezimenduotan txakur itsu-gidariekin edo laguntza-txakurrekin sartzeko, sektoreko araudian ezarritakoaren arabera.

16. artikulua. Turismo-erabiltzaileen eginbeharrak

Lege honen ondorioetarako eta aplika daitekeen beste legeriaren batean ezarritakoa eragotzi gabe, zerbitzu turistikoaren erabiltzaileen betebeharra da:

- a) Establezimenduetako erabilera-arauak edo barne-araubidea errespetatzea, baita bisitatzan dituzten tokietako arau bereziak eta egiten dituzten turismo-jarduerenak ere.
- b) Zerbitzu turistikoak egoki erabiltzeko, higiene, hezkuntza, gizabide eta janzkerako arauak zaintzea, eta pertsona, erakunde eta ohiturak errespetatzea.
- c) Faktura aurkezten zaienean, kontratatutako zerbitzua ordaintzea; bestela, hitzartutako tokian, denboran eta moduan ordaintzea. Kexak eta erreklamazioak jartzeak inoiz ez du kenduko ordaintzeko betebeharra, salbu eta aurretik hala hitzartzen den kasuetan.
- d) Errespetatzea Euskadiko ingurumena, kultura- eta historia-ondarea eta baliabide turistikoak.
- e) Errespetatzea enpresa turistikoetako eta establezimenduetako instalazio eta ekipamenduak.
- f) Erreserba-araubidea betetzea aplikatu beharreko araudiaren arabera; ostatu-zerbitzuak jasotzen dituztenean, irteteko itundutako data errespetatzea, eta libre uztea okupatutako unitatea.
- g) Errespetuz eta duintasunez tratatzea turismo-jardueretan lan egiten duten pertsonak.
- h) Hirugarrenei ez lagatzea kontratatutako zerbitzuak erabiltzeko eskubidea, salbu ordenamendu juridikoan onartuta dagoenean edo kontratuan aurreikusita dagoenean.

17. artikulua. Gatazka-arbitrajea

Zerbitzu turistikoaren erabiltzaileek arbitrajea eskatu ahal izango dute kexak edo erreklamazioak ebazteko kontsumoko egungo arbitraje-sistemaren arabera. Dena den, zerbitzu eta enpresa turistikoaren erabiltzaileek eskubidea dute nahi duten bide legala hautatzeko.

V. TITULUA. TURISMO-JARDUERA

I. KAPITULUA. Guztientzako xedapen orokorrak

18. artikulua. Kokatzeko askatasuna eta turismo-jardueretan libreki aritzea

1. Libreki da turismo-jardueran aritzea, baina aplikatzeko den indarreko legeria bete behar da; beraz, zerbitzu turistikoren bat emateko interesa duen edozein pertsona kokatu ahal izango da Euskadin, baldin eta komunikazioa edo erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu, eta, hala badagokio, dagokion gaikuntza lortzen bada.

2. Euskadiko turismo-administrazioak turismo-jarduera eta zerbitzu turistikoak antolatu eta kontrolatuko ditu, lege honetan eta berau garatzen duen araudian ezarritako moduan.

19. artikulua. Gutxieneko betekizunak betetzeari buruzko aurreiazko hautazko txostena

1. Ezer egiten edo izapidetzen hasi baino lehen, turismo-erabilerako enpresa edo establezimendu bat ireki, eraiki edo aldatu nahi duen pertsona fisiko edo juridikoak txosten bat eskatu ahal izango dio turismo-administrazioari, informazioa eskatzeko honako hauei buruz: zer betekizun bete behar diren, Euskadiko legerian aurreikusitakoaren arabera, azpiegitura eta zerbitzuei edo irisgarritasunari eta barrerak kentzeari dagokienez, edo, hala badagokio, establezimenduaren sailkapenari dagokionez Txosten hori emateko epea bi hilekoa izango da gehienez ere.

2. Era berean, udalek ere txosten hori eskatu ahal izango diote Euskadiko turismo-administrazioari, nahitaezko udal-lizentziak izapidetzen diren unean.

3. Txostena, eman, eta urtebetez izango da baliozkoa, betiere turismo-araudia indarrean dagoenean sinatzen bada.

20. artikulua. Turismo-jarduera hastea

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoan jarduera batean lanean hasi baino lehenago, turismo-enpresa baten titular izan eta turismo-jardueraren bat hasi eta horretan jardun nahi duen pertsona fisiko edo juridikoak erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu beharko dio Euskadiko turismo-administrazioari, garatu nahi duen jarduera horretan aritzeko bete behar diren betekizunak betetzen dituela adierazten duena.

2. Lege honen ondorioetarako, turismo-jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpena dokumentu bat da, interesdunak sinatzen duena bere erantzukizunpean adierazteko: batetik, betetzen dituela eskubide edo ahalmen bat edo horiek gauzatzeko aitorpena lortzeko indarreko araudiak ezartzen dituen betekizunak; bestetik, baduela esandakoa egiaztatzen duen dokumentazioa, administrazioaren esku utziko duena hala errekeritzen dionean, eta, azkenik, konpromisoa hartzen duela betekizun horiek guztiak betetzeko aitorpenari dagokion epealdi osoan.

Aurreko zenbakian adierazitako betekizun guztiak espresuki eta modu argi eta zehatzean jaso beharko dira dagokion erantzukizunpeko adierazpenean. Euskadiko administrazio turistikoek edozein unetan errekeritu ahal izango dute aurkez dakiela aipaturiko betekizunak betetzen direla egiaztatzen duen dokumentazioa, eta hala egin beharko du interesdunak.

Adierazpen hori jardueraren titularrak edo turismo-enpresaren legezko titularrak edo establezimenduaren jabeak sinatu beharko du, eta, behar izanez gero, jabeak bere establezimendua kudeatzeko ardura eman dion pertsona juridiko kudeatzaileak ere bai.

3. Jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpena aurreko zenbakian adierazitako moduan izenpetuta aurkeztearekin batera, dena delako jarduera garatzeko gaikuntza lortzen da, dokumentazio guztia aurkezten den egunetik beretik eta iraupen mugagabe baterako, salbu araudiak administrazioaren alde aurreko baimen bereziren bat eskatzen duenean, hargatik eragotzi gabe aplikatu beharreko beste arau batzuek ezartzen dituzten betebeharrak eta

administrazio eskudunek esleituta dituzten egiaztapen-ahalmenak.

4. Jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpena aurkezteak berehalako ondorio zuzena izango du: inskribatuta geratuko da Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan, zeina 24. artikuluan arautzen baita.

5. Beste autonomia-erkidego batzuetan legez ezarrita dauden turismo-enpresek Euskadin gauzatu ahal izango dute, legalki, beren turismo-jarduera, aldi batean edo noiz-behinka. Nolanahi ere, Euskadiko turismo-administrazioari komunikatu beharko diote, erregistroan inskribatzeko, ez beste ezertarako. Horrek, dena den, ez du eragozten erakundeen arteko lankidetzaz. Edozein kasutan, ostatu turistikoa eskaintzen duten enpresa eta establezimenduek eta etxebizitzak eta etxebizitza partikularretako logelak erabilera turistikorako eskaintzen dituztenek artikulua honetan ezarritako erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute, non adieraziko den establezimendu fisikoak betetzen dituela jarduera egiteko bete beharreko betekizun guztiak.

6. Turismo-enpresak Europar Batasuneko estatu kideetan edo Europako Esparru Ekonomikoaren gaineko Akordioaren parte diren estatuetan badute beren egoitza, eta beren jarduera ere estatu horietan legez burutzen badute, Euskal Autonomia Erkidegoan ere hasi dezakete jarduera turistikoa, betiere ez badute horrelako jarduerarik burutzen Estatuko beste tokiren batean. Horretarako, erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu beharko dute, zeinean adieraziko baitute legez ezarrita daudela beren jatorrizko herrialdean, badutela hori egiaztatzen duen dokumentazioa eta betetzen dituztela Euskal Autonomia Erkidegoan exijituriko betekizun guztiak. Edozein kasutan, ostatu turistikoa eskaintzen duten enpresa eta establezimenduek artikulua honetan ezarritako erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute, non adieraziko den establezimendu fisikoak betetzen dituela jarduera egiteko bete beharreko betekizun guztiak.

7. Zerbitzu-emaileek erantzukizun zibileko poliza bat edo beste berme batzuk kontratatu beharko dituzte nahitaez, erregelamenduz ezartzen den moduan eta zenbatekoz, baldin eta arrisku zuzena eta zehatza badago hartzaillearen edo hirugarren baten osasunerako edo segurtasun fisikorako edo hartzaillearen segurtasun finantzariorako. Eskatzen den berme horrek proportzionala izan beharko du estalitako arriskuaren izaera eta norainokoarekiko, eta beti egon beharko du indarrean jarduera garatzen den bitartean edo horretan aritzen den bitartean.

8. Turismo-arloko lanbideren batean diharduten pertsona fisiko edo juridikoak legez ezarrita badaude beste autonomia-erkidego batzuetan, Europar Batasuneko estatu kideetan edo Europako Esparru Ekonomikoaren gaineko Akordioari elkartutako estatuetan, Euskadin libreki egin ahal izango dute jarduera hori. Nolanahi ere, Euskadiko turismo-administrazioari komunikatu beharra ezar daiteke, erregelamenduz, erregistroan inskribatzeko, eta ez beste ezertarako.

Edozein kasutan, Euskadiko ondarearen barruan integraturiko baliabideetan jardun nahi duten gidari turistikoek, nahiz eta aldi baterako edo noiz-behinka izan, dagokion gaikuntza eduki beharko dute, Euskadiko turismo-administrazioak emana lege honen 64. artikuluan adierazitako moduan.

9. Euskadiko turismo-administrazioak zehaztuko du zein den jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpenaren eredu ofiziala eta zer dokumentazio erantsi behar zaion; era berean, zehaztuko du zer dokumentazio izan behar duen pertsona fisiko edo juridikoak, eta prozedurako zer baldintza bete behar diren kapitulu honetan aipatzen diren izapideak egiteko. Horrez gain, argitaratuta eta eguneratuta edukiko ditu idatzi-ereduak, jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpenarenak

eta beste batzuk. Edozein kasutan, Euskadiko turismo-administrazioak ahalbideratuko du adierazpen hori modu telematikoan aurkeztu ahal dadin, baita gainerako administrazioen arteko koordinazioa ere.

21. artikulua. Administrazioak egiaztatzea

1. Aurreko artikuluan aipatzen den erantzukizunpeko adierazpen hori behar bezala formalizatu eta aurkeztu ostean, Euskadiko turismo-administrazioak egiaztatuko du ea betetzen diren ala ez lege honetan eta berau aplikatzeko erregelamenduetako arauetan ezarritako betekizunak. Gero, interesdunari jakinaraziko diote hark deklaraturakoa legearen arabera den ala ez.

Akatsik edo desadostasunik ezean, interesdunari jakinarazi beharko zaio zer datu jaso diren Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan, besteak beste erregistro zenbakia, kategoria eta, baldin badu, espezialitatea.

2. Euskadiko turismo-administrazioak inskripzioa ezabatuko du baldin eta antzematen badu jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpenean edo hari atxikitako dokumentuetan jasotzen diren funtsezko datuak zehaztugabeak edo faltsuak direla edo funtsezko datuak falta direla, edo antzematen badu nahitaezko dokumentazioa falta dela edo ez direla betetzen aplikatu beharreko betekizunak. Ondorioz, egitate horien berri jasotzen den unetik bertatik ezin izango da turismo-jarduera hori burutu; hori gorabehera, legezko erantzukizuna eskatu ahal izango da, dagokion prozedura instruituta, zeinean entzunaldia emango baitzaio interesdunari.

Prozedura horren ondorioz, arrazoietan oinarritutako ebazpena emango da Erregistroko inskripzioari baja emateko edo hura ezeztatzeke, baita establezimendua ixteko edo jarduera horretan aritzea debekatzeko ere. Era berean, inguruabar horien berri ematen duen ebazpenak erabaki ahal izango du arduradunak jarduera hasi aurreko egoera berera itzuli behar duela egoera juridikoa, nahitaez.

Euskadiko turismo-administrazioak zehapen-prozedura irekiko du aurreko zenbakian aipatzen den zehaztugabetasunik, faltsutasunik edo gabeziarik antzematen badu.

3. Euskadiko turismo-administrazioak, goian aipaturiko prozeduraz aparte, dagokion zehapen-prozedura irekiko du baldin eta aurreko atalean aipatzen den zehaztugabetasunik, faltsutasunik edo gabeziarik antzematen badu.

4. Lege honen ondorioetarako, honako kasu hauetan joko dira faltsutzat edo zehaztugabetzat jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpeneko edo hari erantsitako edo gehitutako dokumentuetako funtsezko datuak, edo ulertuko da haiek falta direla:

- a) Interesdunaren nortasun fisiko edo juridikoa egiaztatzeke direnean.
- b) Pertsonen segurtasunari arriskua ekar diezaioketenean, eta bereziki:
 1. Suteen aurkako prebentzio- eta babes-arloan nahitaezkoa den dokumentazioa falta denean edo aldeak daudenean arlo horretan.
 2. Autobabeseko eskulibururik ez dagoenean, edo exijitu daitekeen kasuetan ezartzen ez denean.
- c) Honako hauei eragiten dietenean: establezimenduaren sailkapenari (taldea, kategoria, betekizunak) eta, hala badagokio, erregelamenduetako arauen arabera eska daitezkeen bermeei, aseguruari eta dokumentazio osagarriari.

5. Aldiz, jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpeneko edo hari erantsitako edo gehitutako dokumenturen bateko datuetan funtsezkoa ez den zehaztugabetasunik, faltsutasunik edo gabeziarik antzemanen gero, edo 2. zenbakian agertzen ez diren bestelako legezko betebeharrak ez direla betetzen ikusiz gero, 15 eguneko epea emango da zuzendu beharrekoak zuzentzeko edo betebeharrak betetzeko.

Antzemandako akatsak zuzenduta, interesdunari jakinarazi beharko zaio zer datu jaso diren Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan, besteak beste erregistro zenbakia, kategoria eta, baldin badu, espezialitatea.

6. Epe hori igaro, eta halakorik egin ezean, dagokion administrazio-prozedura izapidetuko da, eta turismo-jarduera aldatzeko edo, hala badagokio, uzteko aginduko da.

Halakoetan, lege honetan aurreikusitako zehapen-araubidea aplikatuko da.

22. artikulua. Funtsezko aldaketak egitea eta jarduera uztea

1. Turismo-enpresa edo -jarduera baten titularrek Euskadiko turismo-administrazioari jakinarazi beharko diote daturik aldatuz gero jarduera hasteko egindako adierazpenean, aurkeztutako dokumentazioan edo datuak aldatzeko gerora egindako adierazpenen batean, edo jarduerari eragiten dioten funtsezko aldaketak daudenean edo jarduera uzten dutenean. Horren berri emateko, beste erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu beharko dute aurretiaz.

2. Honako hauek aldatzea jotzen da funtsezko aldaketatzat: mota-aldaketak; talde- eta-modalitate-aldaketak, hala dagokionean, eta kategoria- eta -espezialitate- edo edukiera-aldaketak; era berean, funtsezko aldaketatzat joko da sailkapen turistikoari eragiten dion edozein aldaketa, baita jarduera uztea ere.

23. artikulua. Funtsezkoak ez diren aldaketak egin aurreko komunikazioa

1. Turismo-enpresa baten titularrak edo erregelamenduz ezarritakoaren arabera diharduen turismo-jarduera baten titularrak funtsezkoak ez diren aldaketak egin nahi badituzte, Euskadiko turismo-administrazioari komunikatu beharko diote aurretik.

2. Aldez aurreko komunikazioa dokumentu bat da, zeinaren bidez interesdunak Euskadiko turismo-administrazioari turismo-jarduerari buruzko egitate edo elementuen berri ematen baitio, jarduera hori zerk baldintzatu ahal duen adieraziz eta, hala badagokio, hori guztia egokiro betetzeko behar diren dokumentu guztiak erantsiz.

Honako aldaketa hauek ez dira funtsezkotzat jotzen: titulartasunaren, izenaren edo sozietate-eskriuraren aldaketak edo bestelako aldaketak, eragiten ez dietenak jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpenari, hari erantsitako dokumentazioari edo hasierako erantzukizunpeko adierazpena aldatzeko egindako beste edozein adierazpenetan jasotako funtsezko baldintzei.

3. Aldez aurreko komunikazioa behar bezala bete eta aurkezteak berehalako ondorio zuzena izango du: inskribatuta geratuko da Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan.

4. Aldez aurreko komunikazioa erantsi edo gehitzen zaion edozein datu zehaztugabea edo faltsua bada edo falta bada, lege honen 21 artikuluan aurreikusitako ondorio berak izango ditu.

24. artikulua. Euskadiko Enpresen eta Jardueren Erregistroa

1. Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroa izaera administratiboko erregistro publiko bat da, Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumena duen sailari atxikia, eta bere helburua da inskribatzea Euskadiko turismo-enpresak eta beren establezimenduak edo turismo-enpresa edo -jarduera baten titular diren pertsona fisiko eta juridikoak. Inskripzioak ez du izaera eratzaileria izango.

2. Lege honen VI.tituluan erregulatzen diren enpresa eta establezimenduek erregistroan inskribatzeko eskatu ahal izango dute, erregelamenduz ezarritako moduan.

3. Lege honen 64. artikuluan aipatzen diren zerbitzu turistikoak ematen dituztenek, aldiz, ez dute zertan erregistro horretan inskribatuta egon, baldin eta beste autonomia-erkidego batzuetan inskribatuta badaude, edo Europar Batasuneko beste estatu batzuetan inskribatuta badaude eta han zerbitzuak aske emateko araubidepean badihardute.

4. Doakoak izango dira Euskadiko Turismo Enpresen Erregistroko inskripzioak eta gerora gehitzen diren idatzohar guztiak.

5. Beste autonomia-erkidego batzuetan, Europa Batasuneko estatu kideetan eta Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioari elkartutako estatuetan legez ezarritako enpresen kasuan, inskripzioa –aipaturiko erregistroan egiten dena– ofizioz egingo da, enpresa turistikoek erantzukizunpeko adierazpena edo dagokion komunikazioa aurkeztu eta gero, eta, hala badagokio, turismo-gidariaren gaikuntza lortu eta gero.

6. Euskadiko turismo-administrazioak ofizioz egingo du Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroko inskripzioa, erantzukizunpeko adierazpenaren eta, hala badagokio, dokumentazio osagarriaren arabera, eta, aurreikusita badago, jarduera sailkatuko du, hargatik eragotzi gabe administrazioaren kontrol-ahalak erabiltzea eta, hala badagokio, kautela- edo zehapen-neurriak hartzea.

7. Erregistro horretan inskribatu eta sailkatzeko kontuan izandako baldintzetan eta betekizunetan funtsezko edo funtsezko ez diren aldaketak eginez gero, horren oharra idatzi beharko da ofizioz erregistroan.

8. Eskaintzen dituzten zerbitzuen publizitatearekin dituzten betebeharez aparte, enpresa eta establezimenduek Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroko identifikazio-zenbakia sartu beharko dute beren burua iragartzeko erabiltzen duten publizitate-mota guztietan, sortzen dituzten dokumentu edo faktura guztietan, turismoa eskaintzeko erabiltzen duten edozein baliabidetan, euskarritan, sistematan edo kanaletan edo zerbitzu turistikoak kontratatzeko ezarrita duten edo ezar lezaketan formulatzen.

9. Turismo-enpresen titularrek eta turismoko profesionalek turismo-jarduerari uzten badiote, behin betiko baja komunikatu beharko diote, aldez aurretik, turismo-administrazioari, eta hark, ondoren, erregistroko inskripzioa ezeztatuko du.

Turismo-administrazioak ofizioz ezeztatuko ditu enpresek eta profesionalek erregistro horretan dituzten inskripzioak, baldin eta aurreko zenbakian ezarritako betebeharra betetzen ez badute eta jarduera utzi dutela ikusten bada. Horretarako, dena den, espedientearen instrukzioa egin beharko du, eta ebazpena jakinarazi beharko dio dagokion turismo-enpresaren titularrari edo dena delako profesionalari.

10. Behin betiko baja emateak erregistroko inskripzioa ezeztatzea ekarriko du, baita erantzukizunpeko adierazpena edo aldez aurreko komunikazioa aurkezteak dakartzan eskubide guztiak galtzea ere.

Establezimendu jakin bateko eraberritze-lanak egiten direnean, behin betiko baja eman ahal izango zaio turismo-plazen kopuru jakin bati.

11. Erregelamenduz zehaztuko da zer antolamendu eta funtzionamendu izango duen Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroak.

25. artikulua. Zerbitzu turistikoaren sinboloak, bereizgarriak eta publizitatea

Turismo-enpresek ondo irakurtzeko eta ulertzeko moduan erakutsi beharko dituzte haien sailkapen administratiboaren berezko elementuak eta hura egiaztatzen duten sinboloak, hala publizitatean, iragarkietan eta dokumentu eta korrespondentzia guztietan, nola tarifetan eta zerbitzu turistiko guztien fakturretan.

26. artikulua. Zerbitzu turistikoaren prezioak

1. Zerbitzu turistikoaren prezioak libreak dira.

2. Prezioen tarifak, berriz, erabiltzaileen eskura egongo dira, eta haiek ondo ikusuteko moduan beti azalduko dira establezimenduen toki ikusgarri batean.

3. Kontzeptuen arabera banakatu beharko dira prezio-tarifak eta benetan emandako edo kontratatutako zerbitzu turistikoaren fakturak, eta gutxienez gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko dute; horrez gain, zerga-araudian ezarritako fakturazio-betekizunak bete beharko dira, bereziki fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak.

4. Eskaintzen diren zerbitzuen prezio guztiak azken prezio osoak izan behar dute, zerga guztiak barne dituztela, eta banakatuta azalduko dituzte –hala badagokie– erabiltzaileari egiten zaion eskaintzari aplikatzen zaizkion gehikuntza edo beherapen guztiak eta bestelako gastu guztiak.

27. artikulua. Jarduera klandestinoak, legez kontrako eskaintzak eta intrusismo profesionala

1. Jarduera hasteko erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu ezean, legez kanpoko jardueratzat edo jarduera klandestinotzat joko dira edozein bitartekoren bidez turismo jarduerari buruz zabaltzen den publizitatea edo merkaturatzen diren eskaintza guztiak. Horrek zehapen-espeditentea irekitzea ekarriko du, lege honetan xedatutakoaren arabera.

2. Legez kanpoko eskaintzat edo jardueratzat jotzen da lege honetan aurreikusitako ostatu-figuretako egonaldi turistikoak iragartzea edo merkaturatzea, baldin eta ostatu-figura horiek ez badaude erregistroan inskribatuta.

3. Kontrolatu egingo dira jarduera klandestinoak, legez kanpoko eskaintzak, intrusismoa eta lehia desleialak.

4. Intrusismo profesionaltzat joko da turismo-enpresen zerbitzuak ematea edo haiek edozein bidetatik iragartzea, baldin eta ez badira betetzen zerbitzu horiek ematen hasteko eskatzen diren betekizunak. Intrusismo profesionala administratiboki zehatuko da, lege honetan aurreikusitakoaren arabera. Batez ere teknologia berriak erabiliz sortzen den intrusismoa behatuko du Euskadiko turismo-administrazioak.

5. Debekatuta geratzen dira jardueraren sailkapenari, kategoriei edo ezaugarriei buruzko erroreak eragiten dituzten izendapen guztiak.

Turismo-jarduerak egiten dituzten pertsonak ez badute aurkezten jarduera hasteko nahitaezkoa den erantzukizunpeko adierazpena, debekatuta dute "oporretako", "turistiko" edo antzeko izendapenak erabiltzea.

28. artikulua. Noizbehinkako salmenta

Establezimenduetan noizbehinkako salmentak egin ahal izango dira, aurretik Eusko Jaurlaritzan merkataritza-arloko eskumena duen sailari komunikatuta eta Euskal Autonomia Erkidegoko Merkataritza Legeak ezarritakoa betez.

II. KAPITULUA. Turismo-enpresak. Guztientzako xedapen orokorrak

29. artikulua. Enpresa turistikoen sailkapena

Turismo-enpresak izan daitezke:

- a) Ostatu-emaileak
- b) Bitartekaritzakoak

30. artikulua. Turismo-enpresen eskubideak

Lege honen ondorioetarako, hauek dira turismo-enpresen eskubideak:

- a) Eskubidea dute jarduerak libre betetzeko, ordenamendu juridikoan aurreikusitako mugekin.
- b) Jarduera hasi aurretik eta hartan jardun bitartean, turismo-arloko araudiak eskatzen dituen betekizunei buruzko informazioa jaso ahal izango dute turismo-arloko organo eskudunetatik. Eskubide horrek irispide telematikoak jasotzen du. Horrek esan nahi du aukera izan behar dela jardueran hasteko eta hartan jarduteko egin beharreko prozedurei buruzko informazioa modu telematikoan iristeko eta nahitaezko izapideak modu horretan egiteko, legez ezarritako moduan.
- c) Eskubidea dute turismo-administrazioak turismo-arloan hartzen dituen neurriei buruz eta egiten dituen jarduketara esanguratsuei buruzko informazioa jasotzeko.
- d) Ordezkaritza gehien duten erakunde bidez eta erakunde sektorialen bidez parte hartzea turismoarekin zerikusia duten eta erakunde horiei eragin diezaiaketen erabaki publikorik garrantzitsuenak hartzeko prozeduretan.
- e) Instalazioei, ezaugarriei eta eskaintza zehatzari buruzko informazioa sartuta izatea turismo-administrazioko katalogoetan, gidetan, direktorioetan eta sistema informatikoetan; betiere, baliabide edo produktuaren arabera edo sustapen-tresna horien hedadura-eremuaren arabera.
- f) Euskadiko turismo-administrazioak aitor diezaien beren titulartasunekoak diren establezimenduei dagokien administrazio-sailkapena.
- g) Eskubidea dute turismo-administrazioak turismoa sustatzeko egiten dituen jardueretarako irispidea izateko hark finkatzen dituen baldintzetan.
- h) Eskubidea dute azterlan eta ikerketak egiteko eta turismo-sektorerako interes orokorrekoak diren ekimen publiko eta pribatuko programak gauzatzeko beren erakunde edo elkarte sektorialen bidez eta sektore-artearen bidez, baita bestelako programak gauzatzeko ere, Euskadiko turismoari lagunduko diotenak aurrera egiten eta lehiakor eta dinamiko bilakatzen.

31. artikulua. Turismo-enpresen eginbeharrak

1. Zerbitzu turistikoak emateko, lege honek eta lege hau garatzen duen araudiak finkatzen dituen baldintzak bete beharko dituzte.

2. Aplikatu dakiekeen araudia gorabehera, hona turismo-enpresen eginbehar orokorrak:

- a) Euskadiko turismo-administrazioari adierazpenak eta, hala badagokio, komunikazioak aurkeztu beharko dizkiote, eta beren jarduera garatzeko eska dakiekeen informazio eta dokumentazioa eman, lege honetan edo bestelako arauetan xedatutakoaren arabera.
- b) Indarrean eta eguneratuta izan beharko dituzte erantzukizun zibileko aseguruak eta beste berme batzuk, aplikagarri zaien araudiaren arabera bete beharrekoak.
- c) Dagokion araudian ezarritakoarekin bat, ondo ikusteko moduan egon beharko dute establezimenduaren sailkapenaren, kategoriaren eta espezializazioaren bereizgarriak, zigilu bereizgarriak edo bikaintasun-markak –kalitateari, irisgarritasunari eta jasangarritasunari dagozkionak– eta jarduerari buruzko bestelako informazio guztia.
- d) Legearen xede eta helburuekin bat datorren produktua eskaini beharko dute.

- e) Iragarri egin beharko dute zeintzuk diren eskaintzen diren zerbitzu guztien azken prezio osoak –zerga guztiak barne–, eta banakatuta azaldu beharko dute, hala badagokio, zer gehikuntza edo beherapen aplikatzen zaizkion eskaintzari eta zer gastu gehigarri izango duen jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileak.
- f) Emandako zerbitzuen faktura banakatuak emango dituzte, bat etorritik itundu edo hitzartutako prezioekin.
- g) Zerbitzuek ondo funtzionatzen dutela zainduko dute; aldi-aldi jarraipen tekniko eginez, egoera onean mantenduko dituzte establezimenduetako instalazio eta ekipamenduak, eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei jakinaraziko diete zer arrisku izan ditzaketen ematen zaizkien zerbitzuek edo erabiltzen dituzten instalazioek, eta zer segurtasun-neurri hartu diren.
- h) Zerbitzu turistikoaren erabiltzaileen segurtasuna, lasaitasuna, erosotasuna eta intimitatea zaindu beharko dituzte, bermatuz enpresako langileen tratua atsegina, adeitsua eta errespetuzkoa izango dela.
- i) Zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei zerbitzu turistikoetan aske ibiltzen eta egoten utzi beharko diete, muga bakartzat jarrita legeak, jarduera arautzen duten preskripzioek eta, hala badagokio, enpresek berek ezartzen duten barne-araubideko erregelamenduek ezarritakoak. Erregelamendu horrek ezin ezingo du jaso inolako manurik arrazagatik, sexuagatik, erlijioagatik edo iritziengatik.
- j) Kexa- eta erreklamazio-orriak izatea zerbitzu turistikoaren erabiltzaileentzat, eta orriok ematea.
- k) Establezimenduaren kategoriaren arabera eta erregelamenduz xedatutakoaren arabera zerbitzuak emango dituzte, zerbitzuaren eta establezimenduaren kalitateari eutsiz.
- l) Enpresa-erantzukizunaren arloko politiken markoan, lankidetzan jardutea ingurumena zaintzeko.
- m) Ondare historiko eta kulturala errespetatu beharko dute.

32. artikulua. Informazio-betebeharrak

1. Turismo enpresek honako informazio hau jarriko dute erabiltzaileen eskura, hargatik eragotzi gabe kontsumitzaile eta erabiltzaileak defendatu eta babesteko legerian edo aplikatu beharreko beste batean ezarritako informazio-betebeharrak:

- a) Zeintzuk diren identifikazio-datuak, identifikazio fiskaleko zenbakia, establezimenduaren helbidea eta enpresarekin azkar eta zuzen komunikatzen laguntzen duten datu guztiak.
- b) Zer inskripzio-zenbaki duten Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan.
- c) Zer baldintza eta klausula orokor erabiltzen den, erabiltzen bada, eta ea haietan badagoen ala ez legeriari edo jurisdikzioari buruzko klausularik, kontratuari aplikatu dakiokenik.
- d) Zein den zerbitzuaren prezioa –enpresak aurretik finkatuta daukanean, edo, bestela, erabiltzaileak eskatzen duenean– edo zein den aurrekontua, behar bezala zehaztuta.
- e) Zeintzuk diren objektibotasunez benetan eskaintzen diren zerbitzuaren ezaugarri eta baldintza nagusiak.
- f) Zer aseguru edo, hala badagokio, berme eskatzen diren, eta bereziki zeintzuk diren erakunde aseguratzailearen eta aseguruaren estaldura geografikoaren datuak.
- g) Zeintzuk diren baliabide, zerbitzu eta azpiegitura turistikoetara iristeko baldintzak.

2. Kontratua egin baino lehenago, turismo-enpresek argi eta garbi adierazi beharko diete erabiltzaileei aurreko atalean aipatzen diren informazio hori guztia. Bestela, kontraturik ez badago, zerbitzua eman aurretik adierazi beharko diete, modu hauetakoren batean:

- a) Kontratua egiten edo zerbitzua ematen den tokian.
- b) Bide elektronikoz, enpresak emandako helbide baten bidez.
- c) Informazio hori sartuz enpresak jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei ematen dien informazio-dokumentazio guztian, non zerbitzu guztiak zehaztu beharko baitira.

33. artikulua. Gainerreserba

1. Turismo-enpresetako titularrek kontratatu ahal izango dituzte itundutako baldintzei erantzuten dieten plazak, ez besterik. Bestela, erantzukizuna izango dute administrazioaren eta erabiltzaileen aurrean: erantzun beharko dute zergatik sortu diren erabili ezin diren plaza horiek. Horretarako, zehapen-prozedura bideratuko da.

2. "Gainerreserbak" egiten dituzten turismo-enpresetako titularrek inguruko kategoria bereko edo handiagoko beste establezimenduren batean eman beharko diete eskaintako zerbitzua eragindako pertsoneri, eta itundutakoaren antzeko baldintzetan.

Gainerreserbatutako enpresen kontura ordainduko dira behin betiko establezimenduraino egin beharreko joan-etorrien gastuak, prezio berriaren aldea –halakorik bada– eta bestelako gastuak, ostatua hartzen den arte sortzen direnak. Dena den, establezimendu horrek gainerreserba eragin duen pertsonari jasanarazi ahal izango dizkio gastu horiek. Ostatu berriaren prezioa merkeagoa bada, gainerreserbatutako enpresa horren titularrak aldea itzuli beharko dio erabiltzaileari.

3. Ostatua ezin bada eman aurreko zenbakian ezarritako moduan, enpresak beste ostatu bat hornitu beharko dio erabiltzaileari, eta sortzen diren kalte guztien ordaina emango dio, oporrak galtzeak dakarrena barne.

4. Instrukzioen zehapen-espeditetan argituko da zer erantzukizun izan dezaketen operadore turistikoek arlo horretan.

5. Artikulu honetako 1. zenbakian adierazitako egoera gertatzen denean, enpresa titularren erantzukizuna izango da eragindako pertsoneri jakinaraztea zer eskubide dituzten eta zer erantzukizun eragiten dituen egoera horrek lege honen arabera. Gainerreserba nozitu duen bezeroari emandako informazioa titularrak gorde beharko du, Euskadiko turismo-administrazioaren esku jarri ahal izateko. Informazio horretan, argi adierazi beharko da erabiltzaile turistikoak ulertu duela zer eskubide eta erantzukizun eragiten dituen ekintza horrek.

34. artikulua. Ustiapen-unitate bakarraren printzipioa

1. Ustiapen-unitatearen printzipioaren arabera jardungo dute ostatu-enpresa turistikoek.

Ustiapen-unitatea da: ostatu-jarduera turistikoan diharduten establezimenduek titular bakar bat izatea nork bere burua ustiatzeko.

2. Ustiapen-unitateak esan nahi du ostatu-zerbitzu turistikoak ematen direla establezimendu bateko ostatu-unitate guztietan, baita haren edo haien establezimendu bakoitzak hartzen dituen zati independente eta homogeneotan ere.

3. Ostatu-establezimendu turistikoetako eraikinetan, debekatuta dago erabilera turistikoko ostatu-unitateak edukitzea, baldin eta haien titularra ez bada ostatu-establezimendu turistikoa ustiatzen duen enpresa.

4. Enpresa ustiatzaileak fede-emanek egiaztatu beharko dio turismo-administrazioari, erregelamenduz ezarritako moduan, jabetzaren titulartasuna edo beste titulu juridiko batzuk dituela, establezimenduan eratzen diren ostatu-unitate guztiak ustiatzeko gaitzen dutenak.

5. Jarduera bakartzat joko da ostatu-establezimendu turistiko bat ustiatzea; horretan jardutean, zerbitzu osagarriak eskaini ahal izango zaizkie zerbitzu turistikoen erabiltzaileei. Edozein kasutan, ez da nahitaezkoa izango beste jarduera-lizentzia bat aurkeztea ematen den zerbitzu osagarri

bakoitzerako.

Era berean, beste zerbitzu osagarri batzuk ere eskaini ahal izango dira ostatu-establezimendu turistikoak ustiatzen direnean, bitartekaritza-enpresek esku hartu gabe; salbu eta espresuki araututa dagoenean.

6. Artikulu honetan xedatutakoa gorabehera, jarduera nagusiarekin batera bestelako jarduera batzuk gauzatu daitezkeenean, ostatu-ustiapen turistikoaren titular ez diren beste pertsona edo erakunde batzuek garatu ahal izango dituzte jarduera horiek.

7. Artikulu honetan aipatzen diren zerbitzuak, besteak beste, erregelamenduz ezarriko dira.

35. artikulua. Ustiapen-unitatearen printzipioa ez betetzeak dakartzan ondorioak

1. Euskadiko eskaintza turistikotik kanpo geratuko dira ustiapen-unitatearen printzipioa betetzen ez duten ostatuak, eta ondorioz:

- a) Ezin izango dute ostatu-jarduerarik egin, eta eraginkortasuna galduko du erantzukizunpeko adierazpenak.
- b) Ezin izango dira katalogoetan sartu, eta bidaiia-agentziek edo turismo-eskaintzen bestelako kanalek ezin izango dituzte merkaturatu.

2. Arau-haustetzat joko da ez betetzea ustiapen-unitatearen printzipioa eta haren betekizun eta baldintzak; arau-hauste hori lege honetan ezarritako moduan zehatuko da.

III. KAPITULUA. Ostatu-enpresa turistikoak

36. artikulua. Ostatu-enpresa turistikoen sailkapena

1. Kontuan hartuta zer ustiatzen duten, honela sailkatzen dira ostatu-enpresa turistikoak:

- a) Ostatu-establezimenduak.
- b) Erabilera turistikoko etxebizitzak.
- c) Erabilera turistikoko etxebizitza partikularretako logelak.

2. Ostatu-enpresa turistikoak antolatuko dira: motaren, taldearen eta, hala badagokio, modalitatearen arabera, eta kategoriaren eta, hala badagokio, espezialitatearen arabera. Taldea da: ostatu-enpresa turistikoko mota desberdinek barnean hartzen duten adarretako bakoitza. Talde bakoitzak hainbat modalitate izan ahal ditu.

3. Erregelamenduz, ostatu-enpresa turistikoak kategorietan edo mailetan sailkatuko dira. Sailkapen horretan, zerbitzu eta instalazioen kalitatea balioetsiko da, eta sailkapen-sistema kualitatibo bat hartu ahal izango da oinarritzat. Exijituriko betekizunak betetzen diren heinean eutsiko zaio kategoriari. Nolanahi ere, kontuan hartuko da:

- a) Zer egoeratan dagoen establezimendua dagoen eraikina edo eremua.
- b) Zer baldintza eta ekipamendu duten jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileentzat prestaturiko erabilera erkideko logela, bainugela eta instalazioek.
- c) Zer prestazio dauden desgaitasunen bat duten pertsonentzat.
- d) Zer zerbitzu osagarri dauden.
- e) Zein den, oro har, eskaintzaren kalitatea instalazioetan eta zerbitzuetan.
- f) Zer esfortzu egin den establezimendua kontserbatzen, mantentzen eta hobetzen, eta zelan laguntzen duen horrek ingurumena kontserbatzen, energia aurrezten eta energia berriztagarriak erabiltzen.

Sailkapen hori independentea izango da: ez dute beste organismo edo administrazio batzuek eman behar beren eskumenetan oinarrituta.

4. Ofizios edo interesdunaren eskariz, edozein unetan berrikusi edo ezeztatu ahal izango da ostatu-enpresa turistikoa baten kategoria, dagokion espedientearen bidez.
5. Ostatu-enpresa turistikoei egokitzeko epe bat izango dute, baldin eta, arauak aldatu, eta enpresei eskatzen zaizkien betekizunak aldatzen badira.
6. Establezimenduetan, kanpotik ikusteko moduko toki batean jarri beharko dira sailkapena adierazten duten ikurrak, erregelamenduz zehazten den moduan.
7. Dagokien mota, taldea, kategoria eta espezialitatea gorabehera, administrazioak zigilu bereizgarri bat edo bikaintasun-marka jakin bat eman ahal izango die ostatu-enpresa turistikoei, kalitatean, irisgarritasunean edo jasangarritasunean oinarritua, besteak beste. Halakoetan, enpresek ikur hori ere erakutsi beharko dute. Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumenak dituen sailak erregelamendu bidez arautu beharko du zeintzuk diren bikaintasun-zigilu edo -marka turistikoko horiek lortzeko betekizunak eta prozedurak.

1. atala. Ostatu-establezimenduak: guztientzako xedapen orokorrak

37. artikulua. Ostatu-establezimenduak: kontzeptua

1. Ostatu-establezimenduak dira: prezio bidez, aldi baterako ostatu-zerbitzua profesionalki eskaini ohi dutenak, erregelamenduz ezarritako baldintza eta ezaugarrien arabera; Establezimendu hauetan ostatatzeak ez dakar egoitza-aldaketarik erabiltzailearentzat.

Ez dira ostatu-establezimendutzat jotzen, eta lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen dira, eskusiboki erakunde-, gizarte-, osasun-, laguntza-, lan-, irakaskuntza- edo kirol-xedeak dituzten ostatu-jarduerak, ezta haur, gazte eta babes berezia behar duten beste talde batzuentzat administrazioaren programen markoan garatzen direnak ere.

2. Aldi baterako ostaturia da: urtebetetik beherako iraupenez modu jarraituan eskaintzen den ostatu-zerbitzua.

38. artikulua. Ostatu-establezimenduak: motak

1. Mota hauetakoak dira ostatu-establezimenduak:

- a) Hotel-establezimenduak
- b) Apartamentu turistikokoak
- c) Kanpinak
- d) Nekazaritza-turismoko establezimenduak eta landetxeak
- e) Aterpetxeak
- f) Beste establezimendu-mota batzuk

2. Dagokien kategoriaz aparte, ostatu-establezimenduek espezialitatea izan dezakete, edo izan ahal izango dute, kontuan hartuz zer arkitektura-ezaugarri duten, zer zerbitzu ematen dituzten, non dauden kokatuta (hirian, hondartzan, landan, besteak beste), zer eskari-mota zehatzetara zuzentzen diren (kultura, hizkuntza, kirola, ongizatea eta osasuna, besteak beste), edo zer kontzeptuk espezializatzen eta bereizten dituen besteetatik; betiere lege honetan eta berau garatzeko araudian ezarritako betekizunak betetzen badituzte.

Lege honetan edo berau garatzen duten erregelamendu-xedapenetan ezartzen diren sailkapenak eta kategoriak erabili beharko dituzte ostatu-establezimenduek, ez besterik. Espezializazio horrek ez dio eragingo arrazari, sexuari, erlijioari edo iritzitari.

3. Turismo-araudia etorkizunean sor litezkeen establezimendu-mota berrietara egokitzeko,

Euskadiko turismo-administrazioak erregelamenduz ezarri ahal izango du zein diren establezimendu berri horiei ostatu-zerbitzu turistikoak eman ahal izateko eska dakizkiekeen betekizunak, artikuluko honetako 1. zenbakian aipatutakoez bestelakoak.

39. artikulua. Establezimendu-mota desberdinak batera ustiatzeko aukera

Erregelamenduz garatuko da zer eduki, betekizun eta baldintza bete behar diren ostatu-establezimendu turistikoak, mota desberdinetakoak, batera ustiatzeko.

40. artikulua. Ostatu-establezimenduen betekizunak

1. Ostatu-establezimenduek honako arlo hauetako betekizunak bete beharko dituzte: azpiegitura; hirigintza; eraikuntza eta etxegintza; segurtasuna; ingurumena; osasuna eta kontsumoa eta, lan-arriskuak aurreikusteko araudia betez, higiena eta laneko osasuna. Horietaz gain, aplikatu daitezkeen beste araudi batek eskatzen dituen betekizun guztiak ere bete beharko ditu hala dagokionean.

2. Edozein kasutan, beti bete beharko dituzte establezimenduetarako irispideari buruzko indarreko arauak.

3. Ostatu-establezimenduetako instalazio eta lokalek oso kontserbazio-egoera onean egon beharko dute, eta sailkatzeko eta erregistroan jasotzeko eskatutako betekizunei eutsi beharko diete.

Euskaldiko turismo-administrazioak establezimenduetako titularrei eskatu ahal izango die egin beharreko obra guztiak egin ditzatela instalazioak eta, hala dagokionean, ekipamendua kontserbatu eta hobetzeko, establezimenduek eutsi ahal izan diezaioten hasieran eman zitzaizen kategoriarako exijituriko kalitate-maila berari.

41. artikulua. Dispentsa-araubidea

1. Salbuespen modura, Euskadiko turismo-administrazioak ostatu-establezimendu jakin bat dispentsatu ahal izango du lege hau garatzeko xedapenetan ezartzen diren gutxienerako betekizun eta baldintzetako bat edo batzuk betetzetik, inguruabarrak beren osotasunean haztatuta eta txosten tekniko arrazoitu bat emanda.

2. Ildo horretan, kontuan izango dira, besteak beste, arkitektura-balio berezia egiaztatua duten eraikinetako ostatu-establezimenduak, alde zaharretan kokatutako eraikin zaharberrietan daudenak edo eskualdeko edo inguruko ohiko arkitektura tradizionalaren moldekoetan ematen direnak, batez ere aginduzko neurriei dagokienez.

3. Dispentsa horiek orekatu egin beharko dira, faktore osagarriak, erregelamenduz erregulatuak, ezarriz; adibidez: taldearen eta kategoriaren arabera legezkiekeen zerbitzuez gain zerbitzu osagarriak edo baldintza gehigarriak eskainiko dira.

4. Edozein kasutan, kasuan kasuko erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu baino lehenago lortu beharko dira dispentsa horiek.

2. atala. Hotel-establezimenduak

42. artikulua. Kontzeptua

1. Hotel-establezimenduak: publiko orokorrari ostatu-zerbitzua ematen dioten instalazioak dira. Zerbitzu osagarriak izan ditzakete edo ez, eta lege honetan eta erregelamenduz ezartzen diren betekizunak bete beharko dituzte.

2. Erregelamenduz ezarriko da zer baldintza bete behar dituzten aurreko zenbakian aipaturiko establezimenduek ostatu-zerbitzua emateko; baldintza horietan, nahitaez jaso beharko da ostatu-unitate guztiak egunero garbitzeko betebeharra.

43. artikulua. Sailkapena

1. Talde hauetan sailkatzen dira hotel-establezimenduak:

- a) Hotel-taldeak
- b) Pentsio-taldeak

2. Hotel-taldeak, bestalde, honako modalitate hauetan sailkatzen dira:

- a) Hotelak
- b) Hotel-apartamentuak

Hotelak: erregelamenduz ezartzen diren betekizunak betez ostatua eskaintzen duten establezimenduak dira. Beste zerbitzu osagarri batzuk ere eskaintzen dituzte, eta jangela izan dezakete edo ez; eraikin oso bat edo haren zati independente bat okupatzen dute, zati guztiek osotasun homogeneo bat eratuz; horrez gain, igogailu eta eskailerak dituzte, bakarrik jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaileek erabiltzen dituztenak.

Hotel-apartamentuak: hotel-establezimenduak dira, eta, beren egiturarengatik edo ematen dituzten zerbitzuengatik, instalazio egokiak eduki behar dituzte ostatu-unitate bakoitzean elikagaiak kontserbatu, elaboratu eta kontsumitzeko.

3. Hotel-establezimenduak nahitaez sartu beharko dira dagokien taldean eta modalitatean.

4. Hotelek eta hotel-apartamentuek hotel-establezimenduak dira, beren zerbitzuak ostatu-unitateetan ematen dituztenak, eta, zerbitzu osagarriak izan edo ez, irekita egoten dira egunaren 24 orduetan.

5. Pentsioak: zerbitzuak geletan ematen dituzten hotel-establezimenduak dira; beren tamainarengatik, ezaugarriengatik edo ematen dituzten zerbitzu-motengatik ez zaie eskatzen hotelei eta hotel-apartamentuei eskatzen zaien maila. Talde honetan sartzen dira hostal, house eta gaztelaniaz hospedaje eta euskaraz ostatu deiturikoak.

6. Taldea eta modalitatea gorabehera, hotel-establezimenduek kategoria eta espezialitate bat izango dute beti, kontuan hartuta zer ezaugarri dituzten, zer zerbitzu eskaintzen dituzten eta zer eskaera-tipologiari dauden zuzenduta.

7. Erregelamenduz ezarriko da zeintzuk diren hotel-establezimenduen kategoriak eta modalitateak, baita zer betekizun eta baldintza bete behar dituzten ere.

8. Erregelamenduz ezarriko da: zer espezialitate egongo diren (gaian eta orientazioan oinarrituta: kultura, kirola, gastronomia, osasuna edo establezimendua espezializatzen duen edo besteetatik bereizten duen edozein elementuren bat); zer espezialitate-motak egongo diren, eta zer irizpide erabiliko diren horiek ezartzeko bete beharreko azpiegitura- eta baldintzei dagokienez.

3. atala. Apartamentu turistikoak

44. artikulua. Kontzeptua

1. Apartamentu turistikoak: ostatu-unitatez osatutako establezimenduak dira, enpresa-ustiapeneko printzipiopean kudeatutako multzo independente gisa eskaintzen direnak; aldi baterako ostatua ematen dute, profesionaltasunez eta ohikotasunez. Establezimendu hauetan ostatatzeak ez dakar egoitza-aldaketarik erabiltzailearentzat.

Turismo-apartamentuak bloke edo multzoen modalitateetan ustia daitezke.

Blokea: eraikin edo konplexu turistikoa, pisu, apartamentu, villa, txalet, bungalow edo antzekoek osatua; instalazio edo erabilera erkideko zerbitzuak ditu, eta ustiapeneko enpresa-unitate bakar batek erabiltzen du turismo-trafikorako.

Multzoa: bi unitate edo gehiagoz osaturiko erantsi bat da, bloke bat eratzen ez duena; multzoa osatzen duten unitate horiek eraikin berean egon daitezke, edo elkarren ondoko eraikinetan, eta ustiapeneko enpresa-unitate bakar batek erabiltzen du turismo-trafikorako.

Ostatu-unitatea: turismo-apartamentuen establezimendu bateko pieza independente bat da, erabiltzaileak beretzat bakarrik erabiltzen duena.

2. Aurreko zenbakian adierazitako jarduera egiten dela ulertuko da aipaturiko eraikinak lagatzen direnean erabiltzeko eta lupertzeko. Horien artean sartuko dira, hala dagokionean, erabilera erkideko zerbitzu eta instalazioak, establezimendua dagoen blokean edo multzoan daudenak.

3. Ohikotasuna dagoela ulertuko da baldin eta establezimenduaren publizitate- edo merkaturatze-ekintzak egiten badira turismo-eskaintzarako edozein bitarteko, euskarri edo kanal erabiliz, edo, ostatu ematen bada urtean bitan edo gehiagotan, guztira hilabetetik goragoko iraupenez.

4. Apartamentu-establezimendu bakoitza ustiapen-batasunaren printzipioari atxikiko zaio beti, eta haren administrazioaren titularra pertsona bakarra izango da.

5. Blokea osatzen duten turismo-apartamentuen establezimenduak Jabetza Horizontalaren araubidearen edo antzeko figuren arabera eratuta daudenean, kudeaketa- edo ustiapen-entitateak Jabetza Erregistroaren ziurtagiriz egiaztatu beharko du apartamentu turistiko bezala erabiliko dela establezimendu osoa eta haren ostatu-unitate guztiak—edozein dela ere jabea—, eta ustiapen-enpresari laga zaiola erabiltzeko.

Jabe bakoitzak konpromisoa hartuko du ustiapen-enpresa bakar batek kudea dezan eraikin osoa, barne direla erabilera erkideko guneak eta ostatu-unitate guztiak. Horretarako, dagokion kontratua izenpetuko dute.

6. Ustiapen-enpresak bere gain hartuko du dena delako establezimenduaren ostatu-unitate guztiak modu jarraituan kudeatzea.

7. Erregelamenduz ezarriko dira ostatu-unitateen alderdi hauek: nola osatuko diren, zer instalazio eta zerbitzuz hornituko diren, zer betekizun eta baldintza bete behar dituzten eta nola funtzionatu behar duten.

8. Landa-eremuan kokatutako turismo-apartamentuek kasu bakoitzean aplikatzekoak diren ingurumen-legeriaren baldintzak bete beharko dituzte.

45. artikulua. Sailkapena

Erregelamenduz ezarritako kategoriatan sailkatuko dira apartamentu turistikoak. Era berean, espezialitate bat eduki ahal izango dute, kontuan hartuta zein den haien orientazioa —kultura, kirola, gastronomia, osasuna edo apartamentu turistikoa espezializatzen duen edo besteetatik bereizten duen edozein elementu—, eta lege honetan ezarritako betekizun eta baldintzak

betetzen badituzte.

4. atala. Kanpinak

46. artikulua. Kontzeptua

1. Kanpinak: aldi baterako ostatu-zerbitzua ematen duten establezimenduak dira, mugatuta, hornituta eta atonduta dauden erabilera publiko edo pribatuko eremuetan daudenak. Establezimendu horiek prestatuta daude oporrak edo aisialdia aire librean igaro nahi dituzten pertsona-taldeak ostatzeko, dela ostatu mugikorretan –kanpin-denda, karabana, autokarabana, denda-orga, etxe mugikorrek edo erraz mugi daitezkeen antzeko elementuak–, dela jardueraren titularrak pertsonak ostatzeko eskaintzen dituen instalazioetan –bungalowak, apartamentuak eta antzeko eraikinak.

2. Lege honetatik kanpo geratzen dira eta beren berariazko xedapenen mende geratzen: kanpinak, pribatuak zein irabazi-asmorik gabeko ostatua eskaintzen dutenak, edo gertakizun partikularrak, gazte-kanpamenduak eta eskolaumeentzako udaleku edo antzekoak. Baina, beren zerbitzuak publiko orokorrari ere eskaintzen badizkiote, lege honetan eta berau garatzen duen araudian ezarritakoa aplikatuko zaie.

47. artikulua. Zerbitzuak

Kanpinek erregelamenduz ezarritako instalazio eta zerbitzuak eduki beharko dituzte.

48. artikulua. Kategoriak eta betekizunak

1. Erregelamenduz ezarriko dira kanpinen kategoriak eta dagozkien bereizgarriak, kontuan hartuta instalazioen ezaugarriak eta ahalmena eta haietan eskaintzen diren zerbitzuen kalitatea.

2. Lege honen 10. artikuluan aipatzen den lurralde-plan sektorialean zehaztuko da zenbateko gainazala erabiliko den kanpinerako, zenbat plaza instalatu ahal izango diren kategoria bakoitzean, zer irizpide ezarriko diren kanpin bakoitzaren erabilerarako eta zer neurri hartu beharko diren baliabide turistikoak zaintzeko.

3. Edozein kasutan, beti zainduko dira dena delako lurraldearen balioak, nola natura eta hiriari loturikoak hala arte, paisaia, nekazaritza eta basoari loturikoak.

4. Kanpin bat instalatzeko, ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa egin beharko da aurretik, indarreko legerian aurreikusitako kasuetan.

5. Kontuan hartuta kanpinen izaera, debekatuta dago haiek kokatua dauden lursailak saltzea, edota errentan ematea hamaika hilabetetik goragoko iraupenez; baina lursail jakin batzuen kasuan, hau da, ezaugarri jakin batzuk dituzten lursailen kasuan, epe laburrago bat ezarri ahal izango da, erregelamenduz, errentan eman ahal izateko.

5. atala. Nekazaritza-turismoko establezimenduak eta landetxeak

49. artikulua. Kontzeptua

1. Nekazaritza-turismoa: ostatu-zerbitzu turistikoak prezio bidez eskaintzean datzan turismo-jarduera, sukaldaritza-zerbitzuekin edo gabe. Zerbitzu horiek nekazari eta abeltzainek eskaintzen dituzte, nekazaritzako eta abeltzaintzako ustiategiaren integritatearen barnean.

Indarreko legeriak ezartzen duenaren arabera ulertuko da zer diren nekazaritzako eta abeltzaintzako ustiategiak.

2. Landetxeak: landa-inguruneko establezimenduak dira, ingurune horretako arkitektura bereizgarria duten eraikinetan prezio bidezko ostatu-zerbitzuak ematen dituztenak, sukaldaritza-zerbitzuekin edo gabe.

Establezimenduak berehala erabiltzeko moduan egon behar du, horretarako beharrezko diren ekipo, instalazio eta zerbitzu guztiekin.

Landa-ingurunetat hartzen da nagusiki honako jarduera hauek egiten diren ingurunea: nekazaritza, basogintza, ibai-arrantza eta abeltzaintza.

Bordak ere establezimendu-mota hauen barruan sartzen dira, eta haien betekizun berberak bete beharko dituzte.

50. artikulua. Betekizunak

1. Erregelamenduz ezarriko da zeintzuk diren aurreko artikuluan aipatzen diren establezimendu-mota bakoitzaren kategoriak eta berezko ezaugarriak, eta, instalazio eta zerbitzuen arabera, zer betekizun bete behar dituzten establezimendu-mota horietan sartu nahi dutenek.

Horretaz aparte, espezialitate bat ere eduki ahal izango dute, kontuan hartuta zein turismo-eskariri dauden zuzenduta –kirola, gastronomia eta abar– edo zerk espezializatzen eta bereitzen dituzten besteetatik.

2. Ezin izango dira inolaz ere jo landetxetat ostatu-zerbitzua ematen duten eta etxebizitza independentetat hartzen diren pisuak, erregimen horizontaleko hainbat solairuko eraikinetan daudenak.

6. atala. Aterpetxeak

51. artikulua. Kontzeptua eta aplikazio-eremua

1. Honako establezimendu hauek hartzen dira aterpetxetat: publiko orokorrari geletako ostatu-zerbitzua prezio bidez, ohikotasunez eta profesionaltasunez ematen diotenak. Plazak eskaintzen dituzte, batez ere logela kolektibo edo ohe askoko logeletan, eta beste sukaldaritza-zerbitzu osagarri batzuk ere eskaini ditzakete, baita aisialdiari, heziketari, naturari edo kirolari loturiko jarduerak ere.

Ohikotasuna dagoela ulertuko da baldin eta, turismo-eskaintzarako edozein bitarteko, euskarri edo kanal erabiliz, establezimenduari buruzko publizitate- edo merkaturatze-ekintzak egiten badira publiko orokorrarentzat.

Logela kolektibo edo ohe askokoak direla ulertuko da lau plaza edo gehiago badauzkate.

Done Jakue Bideko aterpetxeak, publiko orokorrarentzako ostatu-zerbitzuak prezio bidez ematen dituztenak, aterpetxetat joko dira ondorio guztietarako, eta, beraz, lege honetan xedatutakoaren mende egongo dira.

2. Ostatu turistiko-mota honen barruan sartzen dira publiko orokorrari irekitako establezimenduak, turismo-aterpetxe edo hostels bezala merkaturatutakoak, edo beren instalazioetan aterpe-txartelik ez daukaten pertsonak ostatatzen dituztenak edo publiko orokorrari irekita daudenak, edozein dela ere haien izena.

Soilik lege honetan ezarritako izenak erabili ahal izango dira.

3. Lege honen eremutik kanpo geratzen dira:

- a) Haur eta gazte taldeen ostatatze eta egonaldietarako aterpetxe eta instalakuntza antolaketari buruzko urriaren 18ko 406/1994 Dekretuaren arabera edo hura ordeztzen

duen legeriaren eta garatzen duen araudiaren arabera ofizialki aitortutako establezimenduak, horiek beren araudia espezifikokoaren mende egongo baitira.

- b) Administrazio publikoen edo pertsona edo entitate pribatuen titulartasuneko establezimenduak, hain zuzen ere aterpe-txartela daukaten pertsonak edo eskolaume-taldeak eta irakasleak erabiltzen dituztenak, eta, beraz, publiko orokorrak erabili ezin dituenak.
- c) Ostatura kontraprestazio ekonomikorik gabe ematen duten establezimenduak, edo dohaintza edo hobari izaerako kantitateak jasotzen dituztenak.

4. Nolanahi ere, 3. zenbakiko establezimenduei lege hau eta berau garatzen duen araudia aplikatuko zaie baldin eta, 1. zenbakian aurreikusitako betekizunak bete, eta publiko orokorrari eskaintako jarduera turistikotzat jotzen diren zerbitzuak eskaintzen badituzte, nahiz eta eskaintza hori partziala izan ahalmenari eta urteko denboraldiari dagokionez.

5. Erregelamenduz garatuko dira aterpetxeen funtzionamendu-araubidea, kategoriak, bete beharreko betekizun eta baldintzak eta bereizgarriak. Kontuan hartuta zer zerbitzu eskaintzen dituzten aterpetxeek, edo zein den haien kokapena, espezialitatea eduki ahal izango dute, erregelamenduz ezartzen diren baldintzen arabera.

Era berean, erregelamenduz ezarriko da zenbat plaza eskainiko diren gehienez ere ohe askokoak ez diren logeletan edo logela partikularretan. Ezarritako kopurua gaindituz gero, logela partikularren multzoa beste establezimendu-motatzat hartuko da.

7. atala. Beste establezimendu-mota batzuk

52. artikulua. Aplikazio-eremua

1. Ikasle-egoitza eta ikasle-egoitza nagusiei beren araudi espezifikoa ezarriko zaie. Baina jarduera turistikoko bat eskaintzen badiote publiko orokorrari, lege hau eta berau garatzen duen araudia aplikatuko zaie, nahiz eta eskaintza hori partziala izan egoitza horien eskaintza-ahalmenari eta -denboraldiari dagokionez.

Interes orokorreko arrazoi nabarmenak direla-eta ondo justifikatutako kasuetan, legean xedaturikoa ezarriko da ostatu ematen bada ibilgetutako gurdi, etxe gurgildun eta antzekoetan edo zuhaitzetako etxoetan eta beste edozein tokitan (interes orokorreko arrazoi horiek aurreikusita daude Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Barne-merkatuko zerbitzuei buruzko 2006ko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentarauan, eta europar Batasuneko Justizia Epaitegiaren jurisprudentziaren bidez garatu dira).

Lege hau aplikatuko zaie, halaber, hospederiei, baldin eta kontraprestazio ekonomiko bidezko ostatu-zerbitzuak eskaintzen badizkiote publiko orokorrari. Hospederiatzat hartuko da santutegi, komentu edo monasterioen parte izanik beren gela batzuk publiko orokorrari eskaintzen dizkioten establezimenduak.

2. Erregelamenduz garatuko dira establezimendu horien funtzionamendu-araubidea, kategoriak, bete beharreko betekizun eta baldintzak eta bereizgarriak.

8. atala. Erabilera turistikoko etxebizitzak eta erabilera turistikoko etxebizitza partikularretako logeletako ostatura

53. artikulua. Erabilera turistikoko etxebizitzak: kontzeptua eta aplikazio-eremua

1. Erabilera turistikoko etxebizitzak: turismo- edo -opor-arrazoiengatik ostatu bezala merkaturatzen diren edozein motatako etxebizitzak dira, jabeak, ustiatzaileak edo kudeatzaileak hirugarren batzuei lagatzen dizkietenak, aldi baterako eta berehala erabiltzeko moduan. Maiztasunez edo ohikotasunez eta kontraprestazio ekonomiko bidez merkaturatzen dira, zuzenean edo zeharka.

Errentapeko etxebizitza bat turismo-erabilerarako lagaz gero, errentariak aurkeztu beharko du erantzukizunpeko adierazpena, eta inskribatuta egon beharko du Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroan. Era berean, egin nahi duen jardueraren berri eman beharko dio, nahitaez, errentatzaileari.

Honako eraikin hauek sartzen dira sailkapen honen barruan (zerrenda ez da ez osoa, ez mugatua):

- Jabetza horizontaleko etxebizitza independenteak, familia anitzeko eraikinetan edo eranskinetan daudenak.

- Familia bakarreko etxe bakarrak edo binakakoak.

- Eraikuntza aurrefabrikatu finkoak edo antzekoak

Etxebizitza horien barruan sartzen dira apartamentu partikularrak, estudioak, pisuak eta villak zein txaletak.

2. Erabilera turistikoko etxebizitzek honako arlo hauei buruzko araudietako betekizunak bete beharko dituzte: azpiegitura; hirigintza; eraikuntza eta etxegintza; segurtasuna; ingurumena; osasuna eta kontsumoa eta, lan-arriskuak aurreikusteko araudia betez, higiena eta laneko osasuna. Horietaz gain, aplika daitekeen beste araudi batek eskatzen dituen betekizun guztiak ere bete beharko ditu hala dagokionean.

3. Kasu honetan, honako hauek sartzen dira turismo-eskaintzen kanalen barruan: etxebizitzetako egonaldi turistikoko epe motzerako merkaturatzen dituzten enpresak eta opor-erabilerarako etxebizitzak eskaintzen dituzten higiezinen merkaturako bitartekariak (turismo-eskaintzen kanalak lege honen 2.m artikuluan daude definituta).

4. Lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen dira errentapeko etxebizitzak, Hiri-errentamenduei buruzko azaroaren 29ko 29/1994 Legearen mende edo lege hori ordeztan duen araudiaren mende daudenak.

5. Etxebizitza bat erabilera turistikorako errentatzea da etxe osoa lagatzea, erabiltzeko eta lupertzeko; horrelakoetan, ezin izango da gela edo logelaka laga. Beraz, ezin izango da logelakako kontraturik egin, eta etxebizitza berean ezin ezingo dira batera egon kontratu ezberdinak dituzten erabiltzaileak.

6. Etxebizitza bat erabilera turistikorako errentatzen dela ulertuko da baldin eta, ezarri beharreko araudiaren arabera, ezin bada egiaztatu ezen egindako kontratua hiri-errentamenduen legeriaren araberakoa dela.

7. Ezin izango da etxebizitzarik errentatu jarduera hasteko beharrezkoa den alde aurreko erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu gabe Euskadiko turismo-administrazioan. Lege honen ondorioetarako, klandestinotzat joko da adierazpen hori egin gabe etxebizitzak kontratatzea edo ustiatzea.

8. Ohikotasuna dagoela ulertuko da, baldin eta etxebizitzaren publizitate- edo merkaturatze-ekintzak egiten badira turismo-eskaintzarako edozein bitarteko, euskarri edo kanal erabiliz, edo ostatua ematen bada urtean bitan edo gehiagotan, jarraikako 31 egunez edo gutxiagoz.

9. Erregelamenduz zehaztuko da zein den erabilera turistikorako etxebizitzaren gehienezko ahalmena, baina ezingo da inolara ere gaitzitu bizigarritasun-zedulan edo lehen okupazioko lizentzian baimendutako ostatatu-kopurua.

Erregelamenduz garatuko dira establezimendu horien funtzionamendu-araubidea, kategoriak eta bete beharreko betekizun eta baldintzak eta bereizgarriak.

10. Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumena duen organoak betekizunetako batzuetatik dispentsatu ahal izango ditu oporretako turismo-etxebizitzak baldin eta ezin badira turismo-jarduerarako egokitu establezimenduaren edo eraikinaren egitura propioak ezartzen dituen zailtasunak direla eta. Dispentsa hori aplikatzeko, alde aurreko txosten tekniko bat beharko da.

11. Erabilera turistikoko etxebizitzek lehen okupazioko lizentzia edo bizigarritasun-zedula eduki beharko dute.

12. Erabilera turistikorako etxebizitzak oso kontserbazio-egoera onean egon beharko dute, eta kategoria ezartzeko eta erregistroan jasotzeko eskatutako betekizunei eutsi beharko diete.

54. artikulua. Erabilera turistikoko etxebizitza partikularretako logeletako ostalua

1. Ostalua-zerbitzuen sustapena, eskaintzaren koordinazioa eta erabiltzaileen eskubideak bermatzeko, etxebizitza partikularretako geletan oporretarako edo turismorako ostalua-zerbitzuak prezio bidez eskaintzen dituztenek erantzukizun-adierazpen bat aurkeztu beharko diote Euskadiko turismo-administrazioari, adieraziz trafikoko turistikoko jarduerak egiten dituztela. Hori egin ezean, 53.7 artikuluan adierazitako ondorioak izango dituzte.

Etxebizitza partikularretatik hartuko da titularren benetako egoitza.

Ostalua-mota honen barruan sartzen dira, besteak beste, Bed & Breakfast eta Bed and Breakfast deiturikoak.

2. Erabilera turistikoko logelak merkaturatzen dituzten etxebizitza partikularrek honako arlo hauetako betekizunak bete beharko dituzte: azpiegitura; hirigintza; eraikuntza eta etxegintza; segurtasuna; ingurumena; osasuna eta kontsumoa, eta, lan-arriskuak aurreikusteko araudia betez, higiena eta laneko osasuna. Horietaz gain, aplikatu daitezkeen beste araudi batek eskatzen dituen betekizun guztiak ere bete beharko ditu hala dagokionean.

3. Pertsona titular berak ezin izango du, inolara ere, ostalua eskaini edo merkaturatu beste etxebizitza batzuetako logeletan; hala eginez gero, azken ostalua horiek beste establezimendu-mota bat direla ulertuko da.

Erregelamenduz ezarriko da zenbat plaza eskaini ahal izango diren gehienez ere etxebizitza berean. Gaitzitzen bada baimendutako turismo-plazaren kopurua, ostalua hotel-establezimenduetatik joko da, eta, beraz, horrelako establezimenduei ezartzen zaizkien betekizun eta baldintza berak bete beharko dira.

4. Lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen dira Hiri-errentamenduei buruzko azaroaren 29ko 29/1994 Legearen edo hura ordeztzen duen araudiaren arabera eraturako errentapeko logelak.

5. Errentapeko etxebizitza bateko logelak turismo-erabilerarako lagaz gero, errentariak aurkeztu beharko du erantzukizunpeko adierazpena. Era berean, errentatzaileari nahitaez eman beharko dio jarduera horren berri.

6. Etxebizitza partikularretako logelak merkaturatzen direla ulertuko da baldin eta ezarri beharreko araudiaren arabera ezin bada egiaztatu hiri-errentamenduen legeriaren araberako kontratua egin dela.

7. Ohikotasuna dagoela ulertuko da baldin eta logelen publizitate- edo merkaturatze-ekintzak egiten badira turismo-eskaintzarako edozein bitarteko, euskarri edo kanal erabiliz, edo ostatua ematen bada urtean bitan edo gehiagotan, 31 egunean edo gutxiagoan.

8. Erregelamenduz garatuko dira establezimendu horien funtzionamendu-araubidea, kategoriak, bete beharreko betekizun eta baldintzak eta bereizgarriak.

9. Etxebizitza partikularretako logelek oso kontserbazio-egoera onean egon beharko dute, eta erregistroan jasotzeko eskatutako betekizunei eutsi beharko diete.

10. Eusko Jaurlaritzan turismo-arloko eskumena duen organoak betekizunetako batzuetatik dispentsatu ahal izango ditu etxe partikularretan turismorako erabiltzen diren logelak, baldin eta ezin badira turismo-jarduerarako egokitu establezimenduaren edo eraikinaren egitura propioak ezartzen dituen zailtasunak direla eta. Dispentsa hori aplikatzeko, aldez aurreko txosten tekniko bat beharko da.

IV. KAPITULUA. Bitartekaritza-enpresa turistikoak

55. artikulua. Kontzeptua

1. Bitartekaritza-enpresa turistikoak dira turismo arloko aholkularitza-, bitartekaritza- eta antolaketa-zerbitzuak profesionaltasunez eta ohikotasunez ematen dituztenak, betiere erregelamenduz ezarritako betekizunak betez. Beren baliabide propioak erabil ditzakete jarduera horiek burutzeko.

2. Hauek hartzen dira bitartekaritza-enpresa turistikotzat:

- a) Bidaia-agentziak
- b) Enpresa turistikoen taldeak, taldeko enpresen eskaintza turistikoak batera merkaturatzeko helburua dutenak.
- c) Erreserba-zentroak eta bitartekari turistikoak, eta operadore turistikoak.

3. Aurreko b) eta c) letretan adierazitako bitartekaritza-enpresen helburua izango da batera merkaturatzea turismo-enpresen eskaintzak. Euskadin burutuko dute beren jarduera, turismo-erabiltzaileak hartuz eta zerbitzu turistikoak eskainiz. Ematen dituzten zerbitzuek ez dute bidaia konbinatuen izaera izango.

56. artikulua. Bidaia-agentziak

1. Bidaia-agentziazat hartzen da pertsona fisiko edo juridikoa, edozein enpresa-mota bezala eratua, bidaia konbinatuak modu eksklusiboan merkaturatu eta antolatu ditzakeena, bat etorriz 1/2007 Errege Dekretuan edo berau ordeztzen duen araudian ezarritakoarekin.

2. Aurreko zenbakian adierazitakoaz gain, bidaia-agentziek beste zerbitzu batzuk ere eskaini ditzakete, hain zuen ere Europako araudiaren barruan daudenak.

3. Jardueren errotulazioan, bidaia-agentziek bakarrik erabili ahal izango dituzte *bidaia*, *bidaia konbinatua* eta *pakete turistikoa* terminoak, hitz horiei dagozkien beste hizkuntzetako ordainak barne.

Lege honen ondorioetarako, bidaia konbinatu edo *forfaita* dela ulertuko da 1/2007 Errege Dekretuan 151.1 artikuluan ezarritakoa, edo 2015eko azaroren Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2015/2302 Zuzentaraua transposizioz jasotzen duen araudian ezarritakoa.

57. artikulua. Bidaia-agentzien betekizunak

1. Eragotzi gabe lege honen 20. artikuluan Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo diharduten bidaia-agentziei buruz ezarritakoa, Euskadin kokatu nahi duten bidaia-agentziek erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu beharko dute, zeinean adieraziko baitute betetzen dituztela behean aipatzen diren betekizunak:

2. Erantzukizunpeko adierazpen horretan, honako hauek jaso beharko dira gutxienez:

- 1) Toki berezitu bat dutela jendeari arreta emateko modu presentzialean nahiz birtualean.
- 2) Badituztela kasu bakoitzean aplikatu beharreko araudian eska daitezkeen bermeak.
- 3) Bidaia-agentziak betetzen dituela bere jarduera erregulatzeko araudian ezarritako baldintzak.
- 4) Badutela erantzukizun zibileko aseguruia egina dutela egiaztatzen duen dokumentazioa.
- 5) Badituztela administrazio eta erakunde publikoek eska ditzaketen aginduzko baimen eta lizentziak, baita hori egiaztatzen duen dokumentazioa ere.
- 6) Jarduerak dirauen bitartean konpromisoa hartzen dutela hartarako ezarritako betekizunak betetzeko.

Erregelamenduz ezarriko dira bidaia-agentziek bete beharreko betekizun eta baldintzak eta funtzionamendua, eta arreta bereziz zainduko dira beren zerbitzuak informazio-gizarteko bitarteko elektronikoen bidez ematen dituztenak.

58. artikulua. Bidaia-agentzien sailkapena

Erregelamenduz ezarriko da zer sailkapen dagokien bidaia-agentziei, eta, hala badagokio, zer muga dituzten beren jarduerak.

59. artikulua. Erreserba-zentroak eta turismo-bitartekariak

1. Erreserba-zentroak zerbitzu turistikoak ematen dizkie banakako erabiltzaileei, eta ezin dute ez bidaia konbinaturik antolatu, ez bitartekaritza-lanak egiteagatiko kontraprestazio ekonomikorik jaso erabiltzaile turistikoaren partetik.

2. Turismo-bitartekaria pertsona fisiko edo juridikoa da, lege honetan turismo-enpresa bezala aitortutako enpresek eskaintako zerbitzu turistikoak ematen dituena: txangoak, bisitaldi gidatuak eta antzeko beste zerbitzu batzuk, bidaia konbinatuen izaera ez dutenak.

3. Erregelamenduz ezarriko da funtzionamendu- eta erantzukizun-araubidea.

60. artikulua. Turismo-operadorea

Turismo-operadoreak zerbitzu turistikoak eskaintzen ditu, gehienak berak kontraturikoak eta honako elementu hauetako bat baino gehiagoz osatuak: garraioa, ostatu-zerbitzua, joan-etorriak eta txangoak.

Handizkako operadoreak bidaia-agentziekin bakarrik egiten du lan.

Handizkako-txikizkako operadoreak publiko orokorrari ere ematen dizkio bere zerbitzuak.

61. artikulua. Bermeak

1. Erregelamenduz ezartzen diren baldintzen bat, turismo-enpresek berme bat eratu, eta indarrean eduki beharko dute zerbitzu-emateak dakartzan betebeharrei behar bezala erantzuteko kontratugileen aurrean, eta, bereziki, emandako dirua itzultzeko eta, kaudimengabezia- eta porrot-kasuan, herriratzeaz arduratzeko.
2. Beste autonomia-erkidegoetan lege ezarritako bitartekaritza-enpresek ez dute betebehar hori bete beharko Euskal Autonomia Erkidegoan sukurtsalak irekitzen dituztenean.
3. Europar Batasuneko estatu kideren batean edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioari elkartutako estatuetan lege diharduten bidaia-agentziak, egoitza ere estatu horietan dutenak, behartuta daude berme osagarri bat eratzera, Euskal Autonomia Erkidegoan eskatzen denaren baliokidea, baldin eta beraiek dauzkaten zenbait berme ez badira nahikoa.
4. Euskadiko turismo-administrazioak egiaztatu ahal izango du, administrazioen arteko lankidetzamekanismoak erabiliz, ea Europar Batasuneko estatu kideren batean kokaturiko bidaia-agentziek baduten dena delako jatorrizko estatuak edo autonomia erkidegoak eskaturiko berme-estaldura.

62. artikulua. Identifikazioa

Honako hauek adierazi beharko dira bidaia-agentziek egindako idatzizko propaganda, dokumentazio eta publizitatean, edozein dela ere horretarako erabilitako bitartekoa: bidaia-agentzia identifikatzeko kodea, Euskadiko turismo-administrazioak emandakoa; izena eta, hala badagokio, erregistraturiko merkataritza-markarena, eta helbidea.

63. artikulua. Bitartekaritzako beste turismo-enpresa batzuk

Kapitulu honetan aitortutako bitartekaritzako turismo-enpresez gain, beste batzuk ere erregulatu ahal izango dira, eta beste turismo-enpresa batzuei bitartekaritza-jarduera osagarriak esleitu ahal izango zaizkie.

V. KAPITULUA. Turismo-lanbideak

64. artikulua. Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariak: jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileei informazioa eta azalpenak ematen dizkiete Euskaldira buruzko ondare historiko, natural eta gastronomikoari zein interes kultureko ondasun eta gainerako baliabide turistikoari buruz. Eginkizun horiek ohikotasunez, profesionaltasunez eta prezio bidez ematen dituzte, erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko beste edozein hizkuntzatan.

2. Turismo-gidarien jarduera aske emateko zerbitzua da, salbu eta euskal kultura-ondarea osatzen duten kategorietako baten barruko ondasuntzat katalogaturiko elementuen barruan egiten badira, bat etorri Euskal Kultur Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legeak edo lege horren ordezkotako araudiak ezarritakoarekin.

Turismo-gidariantzat, zirkulazio askeko bide edo esparru publikoak beti dira zerbitzuak aske emateko esparruak.

Erregelamenduz zehaztuko da artikulua honetan aipatzen den turismo-gidarien zerbitzu-prestazioko jarduera.

3. Euskal Autonomia Erkidegoan zerbitzuak aske emateko tokietan ez, beste batzuetan turismo-gidari jardun nahi izanez gero, dagokion gaikuntza eduki beharko da, araudiak aurreikusitako moduan. Gaikuntza hori Euskadiko turismo-administrazioak emango du, aintzat hartuta, besteak beste, titulazioa eta esperientzia.

Espainiako autonomia-erkidegoetan edo Europar Batasuneko estatu kideetan aitortutako edo

gaitutako turismo-gidariak Euskadin aldi batean jardun ahal izango dute turismo-gidari bezala, zerbitzua aske emateko tokietan ez, beste batzuetan; horretarako, aurretiko adierazpen bat izenpetu beharko dute, araudiak ezartzen duen moduan.

4. Erregelamenduz ezarriko da Euskadiko bi hizkuntzak jakiteko betebeharra.

65. artikulua. Prestakuntza

Euskadiko turismo-administrazioak behar beste neurri ezarriko ditu turismo-lanbideetako jardueretarako lanbide-heziketa arautua hobetzeko eta garatzeko.

VI. KAPITULUA Kanpaldi libre eta autokarabanan harrera-eremu bereziak

66. artikulua. Aplikazio-eremua

Kanpaldi libreari eta autokarabanan harrera-eremu berezietan lege honetan ezarritakoa aplikatuko zaie, eta, zehazki, turismo-diziplinari buruz ezarritakoa, erregelamenduz ezartzen diren baldintzen arabera.

Foru-Aldundien ingurumen-organoak uste baldin modu nabarmenean eragin dakiekeela Natura 2000 sareko tokiei, ebaluazioa egingo zaio kanpaldi-eremuaren edo autokarabanan harrera-eremu bereziaren proiektuari, hargatik eragotzi gabe ingurumen-inpaktuaren ebaluazioari dagokionez kasu bakoitzean aplikatzekoa den legerian ezarritakoa (aipaturiko ebaluazioa arau honetan dago aurreikusita: Habitat naturalen eta basa-fauna eta -floraren kontserbazioari buruzko 92/43/EEE Zuzentarauaren 6. artikuluan).

67. artikulua. Kanpaldi libre

1. Kanpaldi libre da: ingurune natural batean, aire librean, helburu turistikoarekin eta gaua pasatzeko asmoarekin egiten den egonaldi-jardura. Ez dira izendapen horren barruan sartzen kanpinetan, kanpaldiko eremu naturaletan, titulartasun publikoko kanpaldi-guneetan eta ekitaldietako behin-behineko kanpaldietan kanpin-dendak, karabanak, autokarabanak eta aterpetzeko beste bitarteko batzuk erabiliz egiten diren egonaldiak.

2. Kanpaldi libre debekatuta dago, oro har. Beraz, zehaztu egin beharko da zein diren kanpaldi libre salbuesenez baimentzeko baldintzak.

3. Legez babestutako naturaguneetako lursailen kasuan, aplikatu beharreko ingurumen-legerian eskatzen diren baimenak eta txostenak eduki beharko dira.

68. artikulua. Kanpaldi-eremu naturalak

Kanpaldi-eremu naturalak: oporrak edo aisialdia aldi batean eta prezio bidez igarotzeko eremuak dira, kokapen eta topografia bereziak eta baso-aberastasuna edo behar bezala justifikaturiko bestelako inguruabar bereziren bat dutenak eta, kanpinekin alderatuta, naturarekiko hurbiltasun handiagoa eta ustiapen-maila arinagoa dutenak. Erregelamenduz ezartzen diren baldintzak bete behar dituzte eremu hauek.

Kanpaldi-eremu naturalak naturagune babestuetan edo Natura 2000 sareko tokietan ezarri ahal izateko, horien antolamendu- eta kudeaketa-planetan jasotako baldintzak bete beharko dira. Autonomia Erkidegoko ingurumen-organoak uste baldin badu modu nabarmenean eragin dakiekeela Natura 2000 sareko tokiei, ebaluazioa egingo zaio kanpaldi-eremuaren proiektuari, hargatik eragotzi gabe ingurumen-inpaktuaren ebaluazioari dagokionez kasu bakoitzean aplikatzekoa den legerian ezarritakoa (aipaturiko ebaluazioa arau honetan dago aurreikusita: Habitat naturalen eta basa-fauna eta -floraren kontserbazioari buruzko 92/43/EEE

Zuzentarauaren 6. artikuluan).

69. artikulua. Titulartasun publikoko kanpaldi-guneak

1. Titulartasun publikoko kanpaldi-guneak udalaren titulartasuneko lur-sailak dira, mugatuak, oinarrizko zerbitzuez hornituak eta kanpin-dendetan edo bestelako instalazio mugikorretan egonaldiak egiteko prestatuak. Erabiltzaileek eskaintzen diren zerbitzuen arabera kontraprestazio ekonomiko bat ordaindu beharko dute.

2. Kanpaldi-gunea instalatzen den udalari dagokio zerbitzua emateko beharrezkoa den erantzukizunpeko adierazpena aurkeztea Euskadiko Administrazioan.

3. Edozein kasutan, luraren jabetza- eta erabilera-eskubidea errespetatzen direla egiaztatuko du udalak, eta beharrezkoak diren baldintzak bermatuko ditu, hala segurtasunari eta osasunari buruzkoak nola lurraldeko natura, historia, kultura, hirigintza, arte, paisaia, nekazaritza, basogintza eta faunaren balioak errespetatzeari buruzkoak.

70. artikulua. Ekitaldietako behin-behineko kanpaldia

Jende asko aurreikusten den ekitaldietarako behin-behineko kanpaldiak baimendu ahal izango ditu udalak bere udalerraren mugen barruan, bat etorritz, hala badagokio, ikuskizun publikoen araudiak ezarritakoarekin; halakoetan, horren berri emango dio Euskadiko turismo-administrazioari, kanpaldiari buruzko informazioa emanez eta ekitaldiaren eremua eta datak zehaztuz; horretaz gain, dena delako jarduera behar bezala garatzeko beharrezko diren zerbitzuak jarriko ditu.

71. artikulua. Autokarabanen harrera-eremu bereziak

1. Autokarabanen harrera-eremu bereziak prezio bidez aldi baterako erabil daitezkeen lursailak dira, behar bezala mugatu, hornitu eta egokituak. Eremu horietan, erabiltzaileek atsedean hartu dezakete, eta ibilgailuetan pilotutako hondakinak utzi. Erregelamenduz ezarriko da mota horretako zenbat ibilgailu sartu ahal izango diren gutxienez eremu horietan.

2. Autokarabanen harrera-eremu bereziak erreserbatuta daude autokarabanentzat edo antzeko ibilgailuentzat; leku horietan, beraz, ezin izango da instalatu kanpin-dendarik, karabanarik edo aterpetxe mugikorrik, ezta aterpetxe finkorik edo antzekorik erabiltzaileek ostatu hartzeko erabil dezaketenik.

3. Debekatua dago establezimendu berezi horietako lursailak saltzea edo errentan ematea.

4. Eremu hauen araubide juridikoa garatzen duen erregelamendua bat etorriko da kasu bakoitzean aplikatu beharreko ingurumen-legerian ezarritakoarekin.

VI. TITULUA. TURISMO IZAERAKO JARDUERAK EGITEN DITUZTEN ENPRESAK EDO ESTABLEZIMENDUAK

72. artikulua. Kontzeptua eta aplikazio-eremua

Turismo-izaerako jarduerak Euskadiko turismoa sustatzen laguntzen dute, eta turistaren mugimendua eta egonaldiak indartzen dituzte.

Honako hauek sartzen dira turismo-intereseko jardueren barruan:

- a) Sukaldaritzako establezimenduak.
- b) Kultura-arloko jarduerak eta natura-arloko kirol-jarduerak antolatzen dituzten zerbitzu-enpresak (esate baterako, turismo aktiboa).
- c) Kongresuei, konbentzioei eta sustapenei lotutako jarduerak antolatzen dituzten zerbitzu-

- enpresak eta horretarako behar diren instalazioak (esate baterako, erakustazokak).
- d) Ibilbide turistikoak antolatzen dituzten garraio-enpresak.
 - e) Kultura-ondarea zabaltzen duten enpresak.
 - f) Jolas-zentroak.
 - g) Erregelamenduz zehaztutakoak.

73. artikulua. Kategoriak eta bereizgarri turistikoak

Aurreko artikuluan aipaturiko establezimenduek eta jarduerak eta lege honen arabera ezar daitezkeenek parte har dezakete beren zerbitzu turistikoei kategoriak eta bereizgarriak emateko prozesuetan, erregelamenduz ezartzen den formaz eta irismenez.

VII. TITULUA.- TURISMO-DIZIPLINA

I. KAPITULUA. Xedea eta aplikazio-eremua

74. artikulua. Xedea eta aplikazio-eremua

Turismo-diziplinaren xedea da Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan ikuskeren-jarduketa erregulatzea, turismo-jarduerak egiaztatzea, arau-haustea tipifikatzea eta administrazio-zehapenak eta administrazio-zehapen-prozedura zehaztea.

75. artikulua. Turismo-diziplinarekiko mendetasuna

Lege honetan erregulaturiko turismo-diziplinaren mende daude turismo-enpresen titularrak diren pertsona fisiko edo juridikoak eta turismoko lanbidea dutenak.

76. artikulua. Beste araubide batzuekiko mendetasuna

Titulu honetako xedapenek ez dute eragozten kasuan kasuko zehapenak ezartzea eta agintaritzaren eskudunek dagozkien eskumenak baliatzea, bat etorri fiskalitateari, kontsumoari, suteen prebentzioari, osasunari eta lanari eta lan-arriskuen prebentzioari buruzko berariazko araubidearekin edo turismo-jarduerak arautzen dituen beste edozein araubiderek.

II. KAPITULUA. Turismo ikuskeritza

77. artikulua. Egiaztatze ahala

Lege honetan eta berau garatzen duen araudian ezarritakoa betetzen dela ziurtatzeko, Euskadiko turismo-administrazioak ahalmena izango du edozein egitate, egintza edo negozio juridiko zein horiei lotutako bestelako inguruabar, datu edo dokumentu oro egiaztatze, baieztatze, konprobatzeko eta ikuskatzeko.

78. artikulua. Ikuskatzaitzaren titulartasuna

Euskadiko turismo-administrazioari dagokio lege hau eta berau osatzen edo garatzen duten xedapenak betetzen direla ikuskatzea, kontrolatzea eta egiaztatzea.

79. artikulua. Turismo ikuskeritzaren funtzioak

Honako funtzio hauek dagozkio Turismo Ikuskeritzari:

1. Turismo-enpresen titularrak eta turismo-lanbidea dutenek turismoko araudia betetzen dutela zaintzea eta egiaztatzea, eta turismo-sektorean gerta daitezkeen enpresa- eta lanbide-intrusismoak eta legez kanpoko eskaintzak jazartzea.
2. Bidaiarien eskubideak errespetatzen direla zaintzea, eta haien kexa, erreklamazio eta salaketak eragiten dituzten egitateak egiaztatzea.

3. Legez oinarritzko baliabide turistikotzat jotako ondasunak bisitariak erabili edo bisitatzen dituztenean, ondasunok zaintzeko emandako arauak errespetatzen direla egiaztatzea.
4. Euskal Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren kontura diru-laguntza edo finantzaketa publikoa jasota egindako jarduera turistikotako inbertsioen kontrola eta jarraipena egitea, hargatik eragotzi gabe Ogasun eta Finantza Saileko Kontrol Ekonomikoko Bulegoari eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiari beren kontrolaren esparruan dagozkien jarduketak.
5. Turismo-administrazioak bere eskumeneko gaiak buruz eskatzen dizkion txosten teknikoak egitea.
6. Parte hartzea kautelazko neurrien ezarpenean (kautelazko neurriak 103. artikuluan aipatzen dira).
7. Interesdunei jakinaraztea zer eskubide eta betebeharrak dituzten eta nola aplikatuko den indarreko araudi turistikoa.
8. Legez edo erregelamenduz esleitzen zaizkion gainerako ikuskapen-funtzioak betetzea.

80. artikulua. Ahalmenak

1. Ikuskatzaileek honako ahalmen hauek dituzte esleitura:

- a) Eraikin, lokal, establezimendu, instalazio, eranskin eta turismo-jarduerak egiten diren esparruetara sartu ahal izango dira, eta beren funtzioak betetzeko behar duten informazioa eskatu ahal izango dute, edozein euskarritan eta edozein unetan eta aurretiko ohartarazpenik gabe.
Baldin eta eraikina pertsona fisikoaren edo juridikoaren egoitza ere bada, eta pertsona horrek ez badu baimenik ematen egoitzan sartzeko, aurretiko baimen judiziala eskatu beharko da.
- b) Egiaztapen materialak egin ahal izango dituzte, neurketak, argazkiak, bideoak, krokisak edo/eta planoak eginez, laginak hartuz eta ekipamenduaren edo instalazioen edozein elementu ikuskatuz.
- c) Dokumentazioa, kontabilitatea eta erregistroa egiaztatu ahal izango dituzte, dela paperezko euskarrietan daudenak, dela euskarri informatikoan daudenak. Ahalmen horren barruan sartzen da kopiak lortzea euskarri eta formatu ezberdinetan, edo/eta agiriok edo horietako batzuk inprimatzea.
- d) Ematen den zerbitzua eta horren funtzionamendua egiaztatzea, barne hartuta langileekiko eta kalitate-programekiko betekizunak eta, oro har, araudian eskaturiko betekizun guztiak.
- e) Turismo-erabiltzaileekin edo horien lege-ordezkariekin elkarrizketatzea, baita ikuskatutako entitate, establezimendu eta zerbitzuetako langileekin ere.
- f) Honako hauek eskatzea: txostenak, datuak, azterketak, estatistikak eta ikuskapen-lanak eraginkortasunez burutzeko garrantzitsu izan litekeen edozein informazio-mota.
- g) Ikuskaritzakoak ez diren pertsonen aholkuak edo balioespena eskatu ahal izango dute, baldin eta gaiaren berezitasuna dela-eta ikuskaritzarako normalean eskatzen diren ezagutzak baino gehiago behar badira.
- h) Organo eskudunari kautelazko neurriak har ditzan proposatzea (103. artikuluan adierazitakoak).
- i) Jarduketak dokumentatzea ikuskaritza-egintzen, txostenen, eginbideen eta dagozkien komunikazioen bidez.

- j) Ertzaintzaren edo udaltzainen lankidetzak eskatzea, baita beste administrazio publikoetako funtzionario eta agintariena ere.
- k) Ikuskaritzapean dauden jarduketak ikusi eta egiaztatzeko beharrezko diren ekintzak, araz baimenduak, egitea.

2. Ikuskatzaileek erabateko independentzia izan behar dute beren funtzioak betetzen dituztenean, hargatik eragotzi gabe administrazio-agintarietara duten mendetasun organiko eta funtzionala.

81. artikulua. Egiaztapena eta gaikuntza.

1. Ikuskatzaileek titulu bat izango dute beren izaera egiaztatzeko, eta erakutsi egin beharko dute beren funtzioak betetzen dihardutenean.

2. Turismo-arloko sail eskudunak bere funtzionarioak gaitu ahal izango ditu, eta beste administrazio publikoetako funtzionarioen laguntza eduki; denek eduki beharko dute 1. zenbakian adierazitako titulua, eta erakutsi egingo dute beren funtzioak betetzen dihardutenean.

82. artikulua. Ikuskatzaileen eskubideak.

1. Beren funtzioetan dihardutenean, ikuskatzaileek agintaritzaren agenteen izaera izango dute; beraz, agintaritzaren agenteei indarreko araudiak ematen dizkien babes eta ahalmen berak izango dituzte.

2. Ikuskatzaileak bere funtzioak ahalik eta ondoen betetzeko beharrezkotzat jotzen duenean, beste administrazio eta organismo publiko batzuen lankidetzak eta zerbitzuak lortu ahal izango ditu.

83. artikulua. Ikuskatzaileen eginbeharrak.

Ikuskapen-funtzioaren berezko jarduketak garatzean, berariazko betebeharrak hauek izango dituzte ikuskatzaileek:

- a) Ikuskatzaile jarduten duten guztietan, dagokien egiaztagiriarekin identifikatuko dira.
- b) Ikuskapen-jarduketari ekin baino lehen, ikuskatutako pertsonari adieraziko diote zein den ikuskapenaren xedea eta zer eskubide eta betebeharrak dagozkion jarduketak garatzerakoan.
- c) Erabateko errespetuz eta begirunez jardungo du beti, bereziki babestuz ikuskapenaren inplikaturiko pertsonen intimitatea eta ohorea.
- d) Lanbide-sekretua eta -isiltasuna gordeko ditu dagozkion kargua, funtzioak eta jarduketak direla-eta ezagutzen dituen gaiei buruz.
- e) Konfidentzialtasuna gordeko du pertsonen intimitateari eragin diezaioketen datu pertsonalei buruz.
- f) Jarduketak objektibotasunez, gardentasunez eta inpartzialtasunez egingo ditu.
- g) Ikuskapen-jarduketak gauzatzean, ahalik eta traba gutxien sortzea pertsona fisiko edo juridikoen jardueran.
- h) Legearen edo beste arau batzuen ondoriozko beste edozein betebeharrak; esate baterako, agintaritzaren judizialari, fiskaltzari edo organo eskudunari jakinaraztea bere funtzioak betetzean ezagutzen dituen egitateak, baldin eta egitate horiek arau-hauste penaltzat edo beste eskumen-arlo bateko arau-hauste administratibotzat jo badaitezke.

84. artikulua. Ikuskapen-jarduketa.

1. Ikuskapen-jarduketak konfidentzialtasun-izaera izango du beti.

2. Ikuskatzaileak ez du esku hartuko ikuskapen-jarduketa batean, eta hala adieraziko die

goragokoei, baldin eta jarduketa horretan agertzen bada indarreko araudian aurreikusitako abstentzio-kasuetako bat, zeinaren ondorioz administrazio publikoetako langileek ezin izango duten esku hartu.

3. Ikuskaritzak erabakiko du zein tokitan egingo den ikuskapen-jarduketa:

- a) Turismo-jarduerak, guztiak edo partzialak, egiten diren tokian.
- b) Turismo-jarduera bat gutxienez partzialki egin delako froga dagoen tokian, edo egin delako ustea dagoenean.
- c) Administrazioaren bulegoetan, jarduketaren xede diren elementuak haietan azter daitezkeenean.

4. Komunikazio, eginbide, txosten eta akten bidez dokumentatuko dira Turismo Ikuskaritzaren jarduketak.

85. artikulua. Komunikazioak, eginbideak eta txostenak.

1. Komunikazioak: agiri horien bidez ikuskapen-jarduketa bat hasiko duela komunikatzen dio Administrazioak turismo-enpresari; edo ikuskapenari loturiko beste egitate edo inguruabarrak komunikatzen dizkio, edo behar diren errekerimenduak egiten dizkio inplikaturiko pertsona edo entitateari.

Egiten diren eginbideen artean, komunikazioak egon ahal izango dira.

2. Eginbideak: Turismo Ikuskaritzak ematen dituen agiri publikoak dira, zeinetan jasotzen diren ikuskapenaren xede diren egitate eta inguruabarrak eta, hala badagokio, turismo-enpresaren titularraren edo jarduketaren xede diren pertsonen adierazpenak.

Ikuskapen-jarduketetan ematen diren eginbideak agiri publikoak dira; agiri horietan adierazten diren egitateen frogatzat hartzen dira, non eta ez den kontrakorik egiaztatzen.

Eginbideetako egitateak, jarduketan xede den pertsonak onartuak, egiazkotzat joko dira, baita haren adierazpenak ere, eta pertsona horrek bakarrik zuzendu ahal izango ditu, egitezko okerra dagoela frogatuz.

Beren eskubidea baliatu nahi dutenek frogatu beharko dute zein egitatetan oinarritzen den eskubide hori.

3. Ofizios eta hirugarren batzuek hala eskatuta, Turismo Ikuskaritzak txosten hauek eman beharko ditu: ordenamendu juridikoaren arabera nahitaezko diren txostenak, indarreko legerian aurreikusitako moduan; administrazio publikoetako beste organo edo zerbitzu batzuek edo botere legegileak edo judizialak eskatutakoak, eta, azkenik, lege honetan eta berau garatzeko araudian xedatutakoa garatzeko beharrezko diren guztiak.

86. artikulua. Ikuskapen-aktak.

1. Turismo Ikuskaritzak egiten duen ikuskapen bakoitzeko, akta bat jasoko da, ikuskapenaren emaitzarekin; akta erregelamenduz ezartzen den eredia ofizialean egingo da.

2. Aktan, honako hauek jasoko dira: ikuskapenaren xede diren enpresa, establezimendua eta jarduera edo zerbitzua identifikatzeko datuak; ikuskapenaren data eta ordua; nor egin duen ikuskapena; egitateak, egintzak eta negozioak eta horietaz Ikuskaritzak egiten duen kalifikazioa, eta, hala badagokio, arau-haustetzat jo daitezkeen egitateak, behin interesdunek aurkeztu ondoren beren interesak defendatzeko beharrezkotzat jotako frogak.

3. Ikuskapen-aktak honako hauek izenpetu beharko dituzte: ikuskatzaileak eta ikuskapenaren xede izan den enpresa, establezimendu eta jarduera edo zerbitzuaren arduradunak. Titularrak

egon ezean, hura ordezkatzeko duen pertsonak izenpetu beharko du akta, edo ikuskapenaren unean enpresa, establezimendu eta jardueraren buru denak.

4. Ikuskapen-akta izenpetzeak adierazten du han jasotakoak ezagutzen direla, baina ez du inolaz ere adierazten ezer onartzen denik. Akta izenpetu nahi ez bada, dagokion eginbidearen bidez jasoko da hori aktan, eta ez izenpetzeko arrazoiak ere bai.

5. Izenpetzen dituzten aktetan, komenigarri irizitako argibideak jaso ahal izango dituzte ikuskapenaren xede den enpresa, establezimendu eta jarduera edo zerbitzuaren ordezkariak.

6. Ikuskapen-akta eginda, Ikuskaritzak haren kopia bat entregatuko die agertutakoei.

7. Ikuskapen-akta batean arau-hauste administratiboa izan daitekeen arau-hausteren bat agertuz gero eta arau-hauste hori ez badago erregulatuta Titulu honen III. kapituluan, organo eskudunak horren berri emango dio dagokion organo edo administrazioari.

8. Ikuskaritzak artikulua honetan ezarritako betekizunen arabera egindako eta izenpeturiko aktek dokumentu publikoen izaera dute, aktan jasotzen diren egitateen frogak dira, ziurtasun-presuntzioa dute eta bakarrik zuzendu ahal izango dira egiteko okerra egin delako frogaren bidez, hargatik eragotzi gabe interesdunek beren eskubide eta interesen defentsarako egoki irizitako frogak aurkeztea edo seinalatzea.

87. artikulua. Turismo-enpresen eta turismoko profesionalen eginbeharrak eta informazio-betebeharrak.

1. Ikuskapenaren xede diren enpresa, establezimendu eta jarduera edo zerbitzuen titularrak, horien legezko ordezkariak eta enpresa, establezimendu eta jarduera edo zerbitzuen arduradun eta langileak lankidetzan jardungo dira ikuskatzailearekin: aztertu nahi duen informazioa emango diote, eta ikuskatu nahi dituen toki, establezimendu edo establezimenduetako edo ikuskatzailea dagoen tokiko instalazioetan sartzen eta toki horietan ematen diren zerbitzuak kontrolatzen lagunduko diote.

Pertsona fisiko edo juridiko horiek behartuta daude turismo-ikuskaritzako langileei behar duen informazio guztia ematera: garrantzi turistikoa daukan edozein datu, informazio, aurrekari eta ziurtagiri, beren betebeharrak turistikoarekin lotura dutenak, edo betebeharrak horretara behartuta dauden beste pertsona batzuekin dituzten harreman ekonomiko eta profesionalengatik ondorioztatzen direnak.

2. Orobat daude behartuta turismo-ikuskaritzako langileei garrantzi turistikoa daukan edozein datu, informazio, aurrekari edo ziurtagiri ematera:

- a) Bitartekariak eta beste edozein, parte hartzen dutenak zerbitzu edo jarduera turistiko baten publizitatean, eskaintzan edo bitartekaritzan.
- b) Banku- edo finantza-erakundeak, prezioa edo komisioak kudeatzen edo kobratzen dituztenak.
- c) Agintariak –edozein dela ere haien izaera–, estatuko organoak, autonomia-erkidegoak, toki-erakundeak, erakunde publikoak, administrazio korporatiboko erakundeak, elkarte profesionalak eta helburu publikoak dituzten gainerako erakundeak, horiek guztiek turismo-administrazioaren esku jarri beharko dituzte, nahitaez, turismo-mailako garrantzia duen datu, txosten eta aurrekari oro, eta bere funtzioak betetzeko behar duen laguntza, parte-hartzea, sorospena eta babes eskainiko diote erakunde horri.
- d) Erregelamenduz zehazten dituen gainerako pertsona fisiko eta juridikoak.

Atal honetan aipatzen diren betebeharrak izaera orokorra dute, eta erregelamenduz ezartzen

diren forma eta epeetan bete behar dira, edo turismo-administrazioaren banakako errekerimenduz, zeina edozein unetan egin ahal izango baita, errekeritutako aurrekari edo datuei lotutako jarduera edo egitateak gertatzen diren unetik aurrera.

88. artikulua. Salaketa, kexak eta erreklamazioak

1. Salaketaren bidez, informazioa ematen zaio turismo-administrazioari, ezagutzen ez dituen eta arau-hauste izan litezkeen edo lege honetan eta berau garatzeko legerian ezarritakoa aplikatzeko garrantzitsuak izan litezkeen egitate eta egoerei buruz.

Organo eskudunaren esku uzten da jasotako salaketa, dagozkion ikuskapen-jarduketak egin ditzan. Organo eskudunak salaketa artxibatzea erabaki dezake, baldin eta uste badu oinarririk gabea dela edo ez bada zehazten zer egitate edo pertsona salatzen diren.

2. Salaketarekin parekatuko dira turismo-erabiltzaileen kexak eta indarreko araudi berezian ezarritakoaren arabera egiten diren erreklamazioak.

III. KAPITULUA. Turismo-arloko arau-haustek

89. artikulua. Kontzeptua

1. Turismo-arloko arau-hauste administratiboak dira lege honetan tipifikatuta eta zehatuta dauden dolozko edo erruzko egiteak edo ez-egiteak, edozein dela ere horien zabarkeria-gradua.

2. Era berean, erregelamenduz zehaztu eta graduatu ahal izango dira lege honetan ezarritako arau-hauste eta zehapenak, horien izaera edo muga aldatu gabe edo arau-hauste eta zehapen berriak ezarri gabe.

90. artikulua. Arau-hauste penala dakarten arau-haustek

1. Administrazioaren iritziz arau-haustea arau-hauste penala izan badaiteke, administrazio-organoak Fiskaltzari jakinaraziko dio, eta ez du zehapen-prozedurarekin jarraituko harik eta agintaritzak judizialak epaia ematen duen arte. Zehapen penala ezarriz gero, ez da administrazio-zehapenik ezarriko. Ondorioztatuz gero ez dela arau-hauste penalik egon, administrazioak zehapen-espedientearekin jarraitu ahal izango du, jurisdikzio eskudunak frogatutzat jo dituen egitateetan oinarrituta, hala dagokionean.

2. Era berean, justizia-auzitegietan prozesu penala instruitzeak geldieran utziko du egitate berengatik irekitako zehapen-espediente administratiboa eta, hala badagokio, zehapena ezartzeko administrazio-egintzen exekuzioa.

91. artikulua. Arau-hauste motak

Turismo-arloko arau-haustek arinak, astunak eta oso astunak izan daitezke.

92. artikulua. Arau-hauste arinak

Arau-hauste arintzat hartuko dira honako hauek:

1. Zerbitzu turistiko bat ematea edo haren publizitatea egitea, baldin eta, 20. artikuluan aurreikusitako erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu arren, ez bada aurkeztu epe barruan jarduera hori burutzeko beharrezko den dokumentazioa, lege hau garatzen duen araudian eskaturikoa.
2. Kontrataturiko zerbitzuak ematean, akatsak badaude iragarritako edo adostutako baldintzekin alderatuz gero.
3. Akatsak badaude establezimenduaren kategoriaren arabera eskaini beharreko garbiketari, instalazioen funtzionamenduari edo ekipamenduen mantentzeari dagokienez.
4. Erabiltzaileari tratu adeigabea edo desagokia ematea.

5. Ez edukitzea nahitaez erakutsi beharreko bereizgarriak eta sailkapen administratiboa egiaztatzen duen ikurrik, ezta iragarki, seinale edo informazioak ere, edo, nahiz eta eduki, ez erakustea legez dagokien eran.
6. Ez betetzea bidaia konbinatuei buruzko legeetan informazioari buruz ezarritako eginbeharrak, edo informazio hori osorik ez ematea.
7. Ez betetzea zerbitzuen prezioen publizitateari buruz xedatutakoa.
8. Erreserba gehiegi onartu eta gainerreserba eragitea, baldin eta enpresa arau-hausleak interesdunari lege honen 33.2 artikuluan lehen paragrafoaren arabera ostaturia eskaintzen badio.
9. Datuak zehatzak ez izatea, lege honen 20. artikuluan adierazitako erantzukizunpeko adierazpenean emandakoak edo 64.3 artikuluan aurreikusitako adierazpenean emandakoak.
10. Ez betetzea turismo-legerian agertzen diren betebeharrak formalak dokumentazioari eta liburu edo erregistroei dagokienez, eta nahitaezko dokumentazioa ez kontserbatzea erregelamenduz ezarritako denboran.
11. Ez betetzea turismo-arloko araudian ezarritako beste betekizun, debeku eta betebeharrak, arau-hauste astun edo oso astuntzat tipifikatuta ez daudenak.

93. artikulua. Arau-hauste astunak

Honako hauek hartzen dira arau-hauste astuntzat:

1. Lege honen 27. artikuluan arabera klandestinitzat jotako zerbitzu turistikoak ematea.
2. Bitartekaritza-lanak egitea legearen arabera klandestinitzat jotako zerbitzuak kontratatzen direnean.
3. Erabiltzailearekiko begirune-falta larria izatea.
4. Datuak faltsuak izatea, bai lege honen 20. artikuluan adierazitako erantzukizunpeko adierazpenean jasotakoak, bai eta 64.3 artikuluan aurreikusitako aurretiko adierazpenean emandakoak ere. Orobat joko da arau-hauste astuntzat datuok aldatzea, ez bada jakinarazten legez edo erregelamenduz ezarritako baldintzen arabera.
5. Aldatzea edo ez mantentzea administrazio-sailkapenerako eta Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistorako kontuan izandako aurrekontu, betekizun eta inguruabarrak, betiere ez bada aurretik aurkeztu erantzukizunpeko adierazpena legez edo erregelamenduz ezarritako baldintzen arabera.
6. Ez betetzea mota, talde, kategoria, modalitate edo espezialitatearen arabera ezarritako betekizuna, honako hauei dagozkienak: kokapena, barne-egitura eta eraikuntza; instalazio, ekipamendu, altzari, zerbitzu, gainazal eta lursailak eta establezimenduen kalitatea.
7. Erabiltzaileak kontrataturiko zerbitzu bat ez ematea edo zerbitzu horren kalitate-baldintzak kontratatutakoena baino nabarmenki okerragoak izatea. Ez da arau-haustetzat joko zerbitzu bat ematen jarraitzeari uko egitea, baldin eta erabiltzaile turistikoak edo zerbitzuak ordaintzeko konpromisoa hartu duenak uko egiten badio jasotako zerbitzuak ordaintzeari, edo nabarmenki urratzen baditu bizikidetzara-arauek edo aplikagarri den beste edozein araudi.
8. Establezimenduari, jarduerari edo zerbitzuari aitortutako sailkapenaren arabera dagozkion izendapen, errotulu, ikur edo bereizgarriak ez, beste batzuk erabiltzea.
9. Zerbitzu turistikoa eskaintzen duen informazioa edo publizitatea egiazkoa ez izatea edo nahasgarria edo engainagarria izatea.
10. Ez ematea kontratazio-baldintzak egiaztatzen dituen dokumentazioa, erabiltzaileak hala eskatzen duenean.
11. Bidaia-agentziek ez betetzea bidaia konbinatuei buruzko legerian kontratuei buruz ezarritako eginbeharrak, formari, edukiari, aldaketari edo ebazpenari dagozkienak, gainerreserbari buruzkoa barne.
12. Murritzaketak ezartzea establezimenduetara sartzeko edo haietan egoteko, salbu eta justifikatutako kasuetan.

13. Prezioak kontrataturikoak baino garestiagoak izatea.
14. Faktura edo tiketik ez ematea, edo, tiket mekanikoa eman ondoren, kontzeptu ezberdinak bereizten dituen faktura banakatua ez ematea zerbitzu turistikoaren erabiltzaileak hala eskatzen duenean.
15. Erreserba gehiegi onartu delako gainerreserba eragitea, baldin eta enpresa arau-hausleak interesdunari ez badio eskaintzen 33.2 artikulua 1. paragrafoan ezarritakoaren arabera ostaturik.
16. Aplikagarri den turismo-araudiaren arabera eskaturiko berme eta aseguruak ez formalizatzea, edo horiek indarrean ez egotea eta kopuruak aldatzea.
17. Behar diren baimenak ez dituzten establezimendu, enpresa eta pertsonak kontratatzea eta langile kualifikaturik edo ekipamendu eta material homologaturik ez edukitzea, baldin eta horiek beharrezkoak badira zerbitzu turistikoaren erabiltzailearekin adostutako zerbitzuak turismoko araudiaren arabera emateko.
18. Turismo-establezimenduen ostatu-ahalmena aldatzea oheak jarriz, edo erabiltzaileak hartzea ostatu-unitateetan edo kanpaldi-guneetan, baldin eta hori egitea ez badator bat erantzukizunpeko adierazpenean edo alde aurreko komunikazioan zehaztutakoarekin eta gainditzen badira erregelamenduz ezarritako mugak.
19. Zerbitzu turistikoaren kontratazio-denbora luzatu, eta erregelamenduz ezarritakoa gainditzea.
20. Baliabide turistikoaren jabearen edo kudeatzailearen jarrera desegokia izatea, eta, ondorioz, ikuskaritza-funtzioak atzeratzea, dela oztupoak eta aitzakiak jartzen dituelako edo ikuskapenari uko egiten diolako, dela turismo-administrazioarekiko lankidetzari uko egiten diolako.
21. Erreklamazio-orririk ez edukitzea edo erabiltzaileari ez ematea hala eskatzen duenean.
22. Lege honen 9.2 artikulua ez betetzea ondarea errespetatzeari, zaintzeari edo kontserbatzeari dagokionez.
23. Lege honen 25. artikulua jarraikiz, sailkapen administratiboa egiaztatzen duten ikurrak ez erabiltzea publizitatean, iragarkietan, dokumentazioan, korrespondentzian eta prezio-tarifetan.
24. Epe-barruan ez erantzutea behar bezala jakinarazi diren informazio-errekerimenduei, eta uko egitea edo oztupoak jartzea datuak edo errekeritutako informazioa emateari.
25. Enpresa edo establezimenduen publizitatea egitea Euskadiko Enpresen eta Jarduera Turistikoaren Erregistroko inskripzio-zenbakirik edo, bidaia-agentzien kasuan, identifikazio-koderik jarri gabe, nahiz eta Euskadiko turismo-administrazioak horiek jakinarazi.
26. Jarduera edo zerbitzu turistikoak merkaturatzea nahiz eta jarduera horien titularrak ez eduki dagokien gaikuntzarik.
27. Oso astuntzat jotako edozein arau-hauste, kalifikazio hori desegokia denean arau-haustearen izaera edo inguruabarrengatik.

94. artikulua. Arau-hauste oso astunak

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

1. Murrizketak ezartzea turismo-establezimenduan sartzeko eta zerbitzuak emateko orduan, edo establezimendutik botatzea inongo justifikaziorik gabe, erabiltzailea diskriminatuz arraza, sexu, erlijio eta iritziagatik edota bestelako egoera indibidual nahiz sozialengatik.
2. Turismo ikuskaritzari ez uztea jarduketarik egiten, oztupoak eta eragozpenak jarriz edo ikuskapenari uko eginez, eta emandako dokumentuak zehaztugabeak edo faltsuak izatea.
3. Turismo-kanpamenduetako lursailak saltzea, edo hotel-establezimenduetako ostatu-unitateak edo zati garrantzitsuak saltzea, salbu eta indarreko legerian onartutako kasuetan.
4. Ez betetzea 34. artikuluan definituriko ustiapen-unitatearen printzipioa.
5. Arau-hauste astunak errepikatzea, 98. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.
6. Arau-haustea egitea turismo-araudiaren arloan, larriki kaltetzen dituztenak Euskadiko interes turistikoak, irudia –erkidegoaren zein haren helmuga turistikoena–, edo kalteak

sortzen dituztenak natura-baliabideetan eta ingurumenean.

7. Zerbitzu-turistikoetarako erabilitako elementu erakargarriek oinarrizko eskubideak edo askatasun publikoak urratzea.

IV. KAPITULUA. Erantzukizuna

95. artikulua. Erantzukizuna

1. Pertsona fisiko eta juridikoak dira turismo-arloko arau-hausteen erantzuleak, baldin eta lege honetan arau-hauste bezala tipifikatutako egiteak eta ez-egiteak burutzen badituzte, honako berezitasun hauekin:

- a) Zerbitzuak ematean egindako arau-hausteetan, zerbitzu horiek legez edo kontratuz ematera behartuta dagoen enpresa edo sozietate-izena izango da erantzule, hargatik eragotzi gabe Kontsumitzaile eta Erabiltzaileei buruzko azaroaren 16ko 1/2007 Legegintzako Errege Dekretuaren 162. artikuluan ezarritakoa, edo lege hori ordeztzen duen araudian bidaia-agentzien erantzukizun solidarioaz ezarritakoa.
- b) Beren zerbitzuak enpresetan edo establezimenduetan ematen dituzten pertsonak egindako arau-hausteen kasuan, establezimenduon pertsona fisiko edo juridiko titullarrak jotzen dira erantzuleak.
- c) Arau-hauste bat pertsona juridiko bati egozten bazaio, hura osatzen duten gidaritza- edo zuzendaritza-organismoetako pertsonak ere jo daitezke erantzuleak.
- d) Bi pertsona edo gehiago badira arau-haustearen erantzule eta haien partaidetza-gradua ezin bada zehaztu, pertsona horiena izango da erantzukizun solidarioa zehapenen ondorioetarako.

2. Enpresen eta gainerako jarduera turistikoaren pertsona titullarrak erantzule solidarioak dira beren zerbitzura dauden pertsonak egiten dituzten arau-hausteei dagokienez, baldin eta ez badute betetzen arau-haustea prebenitzeko eginbeharra, hargatik eragotzi gabe kasuan kasuko medeapen-akzioak.

V. KAPITULUA. Zehapenak

96. artikulua. Zehapen-ahala

Turismo-arloko zehapenetarako, Euskal Autonomia Erkidegoko Herri Administrazioen Zehapen Ahalmenari buruzko otsailaren 20ko 2/1998 Legea edo hura ordeztzen duen araudia aplikatuko da, lege honetan sartutako berariazkotasunekin.

97. artikulua. Zehapen-motak

Ohartarazpen- eta isun-zehapenak ezarriko dira lege honetan ezarritakoaren eta turismo-arloko gainerako xedapenen aurkako arau-hausterik eginez gero.

Zehapen astun eta oso astunekin batera 100. artikuluko zehapenak ezarri ahal izango dira.

98. artikulua. Zehapenak graduatzeko irizpideak

1. Zehapenak ezartzeko, kontuan hartuko dira arau-hauste administratiboa gertatu zeneko inguruabarrak; honako hauen arabera graduatuko dira, bereziki:

- a) Zer kalte eragin zaizkien turistei, zenbat kaltetu diren eta zer arrisku sortu den osasunarentzat eta segurtasunarentzat.
- b) Zenbatekoa diren lortutako etekin ez-zilegiak.
- c) Enpresa, establezimendu edo jardueraren bolumen ekonomikoa eta egoera finantzarioa.
- d) Zer kategoria duen establezimenduak eta zein diren zerbitzuaren edo jardueraren ezaugarriak.
- e) Berrerorketarik edo erreplikapenik egon den jokabide arau-hauslean.

- f) Intenzionalitaterik egon bada, zein gradutakoa izan den.
- g) Arau-haustearen garrantzi soziala

2. Berrerortzetat hartuko da arau-haustearen erantzuleak izaera bereko beste bat egiten duenean urtebeteko epean, hala deklaratu bada administrazio-bideko epai irmo baten bidez.

Errepikatzetat hartuko da edozein izaerako arau-hauste bi edo gehiago egitea bi urteko epearen barruan, betiere hala deklaratu badira administrazio-bideko epai irmo baten bidez.

3. Zehapenak aplikatzerakoan, arau-hausleari ezarritako zehapena bete gabeko arauak betetzea baino onuragarriagoa gerta ez dakion ziurtatu behar da.

4. Berrerortze- eta errepikatze-ondorioetarako, arau-haustea gertatu den egunean hasiko da epea zenbatzen.

99. artikulua. Zehapenen kuantifikazioa

1. Lege honek aipatzen dituen arau-hausteei honako zehapen hauek ezarriko zaizkie:

- a) Arau-hauste arinak: ohartarazpen batez edo 10.000€ko isunaz.
Ohartarazpen-zehapena jarriko da arintzat hartutako arau-hausteen kasuan, baldin eta arau-haustearen izaerari isunik ez dagokiola ezartzen bada erregelamenduz, eta betiere arau-hauste hori egitean berrerortzerik egon ez denean.
- b) Arau-hauste astunak: 10.001€tik 100.000€era arteko isunez zehatuko dira.
- c) Arau-hauste oso astunak: 100.001€tik 600.000€era arteko isunez zehatuko dira.

2. Berrerortzerik gertatuz gero, ezarri beharreko zehapenari ehuneko ehuna gehituko zaio. Errepikatzerik gertatuz gero, aurreko zenbakiko c) letran adierazitako zehapena ezarriko da, ehuneko ehun gehituta.

100. artikulua. Zehapen osagarriak

1. Arau-hauste astun eta oso astunen kasuetan, honako zehapen osagarri hauek ezarri ahal izango dira:

- a) Kategoria berrikustea.
- b) Dena delako titulua, baimena edo gaikuntza errebotatzea, edo jarduera turistikoaren hasierarako beharrezkoa den erantzukizunpeko adierazpenaren eraginak galtzea.
- c) Jarduera urtebetez etetea: falta astunak egitean errepikatzerik gertatzen bada aplikatuko da.
- d) Jarduera bi urtez etetea: falta oso astunak egitean errepikatzerik gertatzen bada aplikatuko da.
- e) Edozein kasutan, akatsen kasuan behar beste luzatuko da etete-zehapen osagarria, akatsak konpontzen diren arte hain zuzen ere.

2. Berrerortzerik gertatzen bada falta oso astunak egitean eta, ondorioz, larriki kaltetzen badira Euskadiren interes turistikoak, establezimendua itxi egingo da, eta ezin izango da jarduerarekin jarraitu 2tik 5 urtera bitarteko epean. Neurri horiek betiko ezar daitezke.

3. Arau-hauste astun eta oso astunetan, zehapen osagarri hau ezarri ahal izango da: eten edo erretiratu egin ahal izango dira zehapenaren xede den jarduera burutzeko arau-hausleari Euskal Autonomia Erkidegoak emandako laguntzak, baita izaera finantzarioko bestelako laguntzak ere.

101. artikulua. Zehapenen erregistroa eta publizitatea

1. Euskaldiko turismo-administrazioan, zehapenen erregistro bat egongo da, eta hor jasoko dira lege honen kontrako arau-hausteengatiko zehapen irmo guztiak.

2. Arau-hauste astunak, oso astunak eta osagarriak ezartzen direnean, organo zehatzaileak Euskadiko Turismo Enpresen eta Jardueren Erregistroa bidaliko du dagokion ebazpen irmoa, han inskribatzeko. Horretarako epea hamar egunekoa izango da, jakinarazpenaren egunetik aurrera kontaturik.

Zehapena idatzoharrean jaso eta bi urtera, inskripzio hori ezerezteko eska dezakete hala nahi duten pertsonak, hargatik eragotzi gabe erregistroak berak ofizios ezereztatzea.

3. Lege honen kontrako arau-hauste oso astunen kasuan, espedientea ebatzi duen agintaritzak zehapena argitaratzea erabaki dezake, arau-hauste gehiago gertatzea eragozteko; betiere, ebazpena irmoa denean administrazio-bidean, bat etorritik datuak babesteko araudian ezarritakoarekin. Erregelamenduz ezarriko nola argitaratuko den zehapena, eta zer datu argitaratuko diren.

102. artikulua. Oker jasotako kopuruak itzultzea

Ezar daitezkeen zehapenak gorabehera, agintaritzak eskudunak erabakiko du oker jasotako itzultzeko eta sorturiko kalte-galerak ordaintzeko, baldin eta jasotako kopuruak turismo-administrazioari deklaraturakoak baino gehiago badira, edo benetan emandako zerbitzuengatik jaso daitezkeenak baino gehiago badira, eta horren jakinarazpena egingo dio arau-hausleari, eskaturikoa bete dezan; ez badu hala egiten, dagokion administrazio-bidea irekiko da.

103. artikulua. Kautelazko neurriak

Kautelazko neurri gisa, organo eskudunak erabaki dezake erabilera turistikoko enpresak, establezimenduak eta etxebizitzak ixtea, baldin eta ez badituzte betetzen jarduera burutzeko lege ezarritako betekizunak. Kautelazko neurriek ez dute zehapen izaerarik. Orobat erabaki dezake horien funtzionamendua etetea harik eta antzemandako akatsak konpontzen diren arte edo lege ezarritako betekizunak betetzen diren arte.

104. artikulua. Hertsatzeko isunak

1. Aurreko artikuluetan ezarritako zehapenak gorabehera, organo eskudunak hertsatzeko isunak ezarri ahal izango dituzte, indarreko legerian ezarritakoaren arabera, baldin eta igarota badaude arau-haustea eragin zuen ekintza eteteko eta uzteko, eta, hala dagokionean, ez-egitea konpontzeko ezarritako epeak, jarduera edo establezimendua arauetara egokitzeko errekerimenduan ezarritakoak.

Hertsatzeko isun horietako bakoitzaren zenbatekoak ezin izango du gainditu egindako arau-hausterako ezarri den zehapenaren ehuneko hogeia.

Hertsatzeko isun horiek independenteak dira eta, beraz, bateragarriak dira ezar daitezkeen beste zehapen batzuekin.

2. 1. zenbakian aipaturiko errekerimendua ez betetzeak –Administrazioak hala egiaztatu ondoren– isunen errepikapena ekar dezake. Isunok betetzeko, beharrezko diren denbora-tarteak utziko dira, baina inoiz ere ez lehen errekerimenduan ezarritakoa baino txikiagoak.

105. artikulua. Organo eskudunak

Eusko Jaurlaritzaren organoen eskumena da lege honetan arauturiko arau-hausteengatik hasten diren espedienteak instruitzea eta ebaztea. Organo horiek erregelamenduz ezarriko dira.

Organo ezberdinei esleituko zaizkie instrukzio-fasea eta zehapen-fasea, zehapen-ahalmena erregulatzen duten erregelamendu-mailako xedapenen bidez.

VI. KAPITULUA Preskribatzea eta iraungitzea

106. artikulua. Preskribatzea

1. Lege honetan aurreikusitako arau-hauste eta zehapenak honako epe hauetan preskribatuko dira:

- a) Arau-hauste arinak: urtebete
- b) Arau-hauste astunak: bi urte
- c) Arau-hauste oso astunak: hiru urte

2. Arau-hausteen preskripzio-epea arau-haustea gertatu zen egunetik hasiko da kontatzen; zehapenena, berriz, zehapena ezartzea agintzen duen ebazpena irmo bihurtzen den egunaren biharamunetik.

3. Behin zehapen-espeditentea hasita, eten egingo da lege honetan aurreikusitako arau-haustek preskribatzeko epea.

4. Arau-haustek ez dira preskribituko, baldin eta, tipifikatutako jarrera dela eta, izaera iraunkorreko betebeharra ezartzen bazaio titularrari.

107. artikulua. Iraungitzea

1. Behin zehapen-prozedura hasi, eta interesdunari prozedura horren izapide bakoitzaren jakinarazpena egiten zaionetik sei hilabete igarota ez bazaio hurrengo izapideari ekiten administrazioari egotzi dakizkiokeen kausengatik, prozedura iraungi, eta jarduketak artxibatuko dira. Prozedura iraungitzat joko da, interesdunak eskatu duelako edo ebazpena ematen duen organo eskudunak ofizioz iraungiarazi duelako. Zehapen-prozedura iraungitzeko epea hogeita hamar egunekoa izango da, ebazpena eman behar zen epe-mugatik kontaturik.

2. Aurreko zenbakian ezarritako epeak zabaldu nahi badira administrazioari egotzi dakizkiokeen kausengatik ez, beste batzuegatik, espeditentea ireki zuen organoaren baimena beharko da; baimen horretan, inguruabar hori jaso, eta interesdunari jakinaraziko zaio.

VII. KAPITULUA. Turismo-arloko zehapen-prozedura**108. artikulua. Zehapen-prozedura**

1. Zehatzeko prozedura Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen zehatzeko ahalmena arautzen duen otsailaren 20ko 2/1998 Legean ezarritakoa izango da, edo hura ordeztzen duen arauan jasotakoa, jarraian aipatzen diren berezitasunekin:

2. Turismo-arloko zehapen-prozedura ofizioz edo interesdunak eskatuta hasiko da.

3. Turismo-arloko zehapen-prozedura ofizioz hasiko da organo eskudunak hala erabakitzen duenean honako jarduketa hauetako edozeinen ondorioz:

- a) Turismo ikuskaritzak egindako akten ondorioz.
- b) Turismo-arloko organo eskudunaren ekimenez, baldin eta ustezko arau-hauste baten berri badu, edozein dela ere informazio horren iturria.
- c) Beste organo batzuek behar bezala arrazoituta eskatu ondoren.
- d) Salaketa, kexa edo turismo-erabiltzaileren batek aurkeztutako erreklamazioaren bidez.

Aurreko b) eta c) idatzi-zatietan adierazitako kasuetan, eta espeditentea hasi baino lehen, informazio- eta egiaztapen-jarduketak agindu ahal izango dira, baldin egitateak argitu, eta ahalik eta ziurtasun handinez zehaztu nahi bada zein diren espeditentea hasteko arrazoi izan daitezkeen egitateak eta horien erantzuleak. Behin jarduketa horiek bukatuta eta egitateak aztertuta,

erabakiko da ara-hausteren baten zantzurik badagoenez; baietz iritziz gero, dagokion zehapen-prozedura hasiko da.

Artikulu honen d) letran adierazitako kasuan, lege honen 88. artikuluan ezarritakoaren arabera gauzatuko da prozedura.

4. Espedientea interesdunaren ekimenez ere ireki ahal izango da; horretarako, eskaera arrazoitu bat aurkeztu beharko du, honako hauek adieraziz: zeintzuk diren arau-haustea eragin duten egitateak, noiz gertatu ziren, zein manutan dagoen tipifikatuta arau-haustea, zein diren ustezko erantzuleak eta zer zehapen dagokien. Eskaerarekin batera, behar beste agiri eta froga aurkeztu ahal izango ditu, egiaztatzeko bera interesdun dela eta eskaria arrazoitua dagoela. Organo eskudunak ebaztuko du espedientea ireki ala ez; aurretik ustezko erantzuleari jakinarazi beharko zaio, hark eskubidez dagozkiekeen alegazioak aurkez ditzan. Ez da onartuko espedientea irekitzea, baldin eta adierazitako alderdiak ez badira behar beste zehazten, oinarri-falta nabarmena antzematen bada edo salatzailea ez bada interesduna.

109. artikulua. Zehapenak exekutatzea.

Lege honen arabera ezarritako zehapenak berehala exekutatu beharko dira, baldin eta, indarreko legeriaren arabera, amaiera ematen badiote administrazio-bideari.

Zehapen-prozeduran emandako ebazpenen aurkako errekursoak jarri ahal izango dira, indarreko administrazio-prozeduraren arabera dagozkionak.

LEHEN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Aldian-aldean, Gobernu Kontseiluak isunak eguneratu ahal izango ditu, baina finkatzen den igoera-portzentajeak ezingo ditu inolaz ere gainditu lege hau indarrean sartu zenetik edo zenbatekoak azken aldiz berrikusi zirenetik Euskadin kontsumoko prezioen indize orokorrak izandako igoera.

BIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Egungo talde, modalitate, kategoria eta espezialitateei utsiko diete ostatu-establezimendu guztiek, salbu eta besterik xedatzen bada lege hau garatzean.

HIRUGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Euskal Autonomia Erkidegoko Turismoari buruzko martxoaren 16ko 6/1994 Legeari turismo-araudian egiten zaizkion aipamenak lege honi egiten zaizkiola ulertuko da.

LAUGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Baliabide turistikoaren barruan sailkatutako bideak hautatzeko, egokitzeko, babesteko eta seinalatzeko egin beharreko erregulazioan elkarrekin jardungo dute Eusko Jaurlaritzako turismo-arloko sail eskudunek, Ingurumen Sailak, Kultura Sailak, Lurralde Antolamenduak, Kirolak eta Nekazaritzak; beste administrazio batzuek ere parte hartu ahal izango dute arlo honetako gaietan. Sail horien eskumenak eragotzi gabe, mendien eta espazio eta espezie babestuen administrazioak ezarritako baldintza espezifikotara egokitu beharko da bide turistikoak zehazteko eta markatzeko.

BOSGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Erregelamenduz ezarriko da zer seinalatzen turistiko erabili beharko dituzten Euskadiko administrazioek, enpresariak eta enpresari turistikoek beren baliabide turistikoak eta establezimenduak identifikatzeko eta haiei buruzko informazioa emateko.

SEIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Erregelamenduz ezarri ahal izango da ostatu-establezimenduen ustiapenen araubide juridikoa, kudeaketa-modalitate ezberdinen arabera (txandakako aprobeztamendua eta partaidetzakoa edo partekatua, besteak beste).

Araubide juridiko hori lege honetan eta berau garatzeko araudian ezarritakoari jarraikiz zehaztuko da, establezimenduaren mota eta sailkapenaren arabera.

ZAZPIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.- Jarduera klandestinoak eta legez kanpokoak desagerrarazteko, Euskadiko turismo-administrazioak akordioak eta protokoloak egin ahal izango ditu beste administrazio publiko eta erakundeekin zein turismo-enpresen eta -lanbideen elkarte eta erakundeekin.

LEHEN XEDAPEN IRAGANKORRA.- Lege honetan ezarritakoa erregelamenduz garatzen ez den bitartean, indarrean dagoen erregelamenduaren araudia ezarriko zaie turismo-enpresa eta -jarduerari, betiere lege honetan ezarritakoaren aurkakoa ez bada.

BIGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.- Lege hau ez da ezarriko zehapen-prozeduretan, baldin eta berau indarrean jarri aurretik hasiak badira prozedurok; izan ere, hasi zirenean indarrean zeuden xedapenen arabera ebatziko dira, salbu eta lege hau hobeagoa denean ustezko arau-hauslearentzat.

HIRUGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.- Gerora erregelamenduz garatu daitekeena eragotzi gabe, lege hau indarrean sartu, eta erabilera turistikoko etxebizitza eta etxe partikularretako logeletako ostatuak trafiko turistikoa jardun nahi badute, erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute, lege honen 20. artikulua arabera.

Ondorio horietarako, erantzukizun zibileko aseguruaren zenbatekoa Hotel Establezimenduak Antolatzeari buruzko 102/2001 Dekretuaren 10. artikuluan pentsioentzat ezarritako bera izango da.

LAUGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.- Gerora erregelamenduz garatu daitekeena eragotzi gabe, enpresa turistikoen taldeak, helburutzat taldeko enpresen eskaintza turistikoa elkarrekin merkaturatzea dutenak, erreserba-zentroak eta turismo-bitartekariak eta lege honen IV. kapituluaren erregulaturiko operadore turistikoa –lege hau indarrean sartu baino lehenago dihardutenak zein indarrean sartu ondoren sartzen direnak– beren jardueran aritu ahal izango dira lege honetan bitartekaritza-enpresa turistikoa ezarritakoaren arabera, eta ez dute erantzukizun-adierazpenik aurkeztu beharko. Nolanahi ere, horiek guztiek beren jardueraren berri emango diote Euskadiko turismo-administrazioari, gehienez ere hilabeteko epean, eta egiaztatu beharko dute lege hau indarrean sartzen denetik betetzen dutela hala Bidaia-agentziei buruzko maiatzaren 81/2012 Dekretuak txikizkako bidaia-agentzientzat fidantzei eta erantzukizun zibileko aseguruari buruz ezartzen duena nola erantzukizun-zibeleko aseguru, dekretu horretan adierazitako kopuruan eta blokeetan.

AZKEN XEDAPENETATIK LEHENA.

1. Indargabetuta geratzen da Turismoa arautzen duen martxoaren 16ko 6/1994 Legea.
2. Era berean, indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurkako xedapen guztiak.

AZKEN XEDAPENETATIK BIGARRENA.- Eusko Jaurlaritzari baimena ematen zaio lege hau garatzeko beharrezkoak diren erregelamendu bidezko xedapenak emateko.

AZKEN XEDAPENETATIK HIRUGARRENA.- Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian oso-oso argitaratu eta hogeii egunera jarriko da indarrean.